

Redacción
y Administración:
M E R C E D E S 1762
U. T. 69-1567
Bs. Aires
★
N A R O Č N I N A :
Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
Dol. 3.—

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLÓVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLÓVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA
ORGANICO OFICIAL DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLÓVENAS

Correos Argentinos	Franqueo Pagado Concesión 3159
Procedencia Central B	Tarifa Reducida
	Concesión No.

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELECTUAL
No. 225927

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 19 DE OCTUBRE (OKTOBER) 1946

Štev. (Núm.) 3

La decisión Yugoslava en la Conferencia de París

A continuación damos el texto de la carta que el viceprimer ministro de Yugoslavia, Edvard Kardelj, dirigió al presidente de la conferencia de la paz, explicando su ausencia de la sesión final. Los yugoslavos, especialmente de Venecia Julia, que hemos seguido, como es natural, con especial interés al desarrollo de la conferencia de París, no hemos esperado otra decisión de la delegación yugoslava y la apoyamos plenamente. La carta dice así:

"Señor presidente: Tengo el honor de pedir a usted en nombre de la delegación yugoslava, que en la última reunión de la Conferencia de París tenga la bondad de comunicar a la misma la declaración siguiente:

"La delegación de la República de Pueblos Federados de Yugoslavia, consciente de su responsabilidad hacia los pueblos cuyos intereses ha representado y también de su responsabilidad hacia todas las naciones que desean una paz justa y duradera, trató desde el comienzo de la Conferencia de París de que se aceptase un método de trabajo que hubiera hecho posible una máxima comprensión y armonía mutua entre los países que durante la guerra lucharon hombro con hombro. Nosotros procedimos así porque consideramos que ésta era la única manera de alcanzar la paz que todos los pueblos, entre ellos los nuestros también, pudieran considerar justa. Desgraciadamente nuestras esperanzas no se convirtieron en realidad. Por el contrario otro método, el de tomar las decisiones por medio de votaciones, fué aceptado, método que es incorrecto aun más cuando están en disputa problemas vitales de una nación y la suerte de la paz entre las naciones, a causa de que conduele a la imposición de la voluntad de un grupo de estados sobre otros países soberanos e iguales y, al mismo tiempo, es injusto en su esencia a causa de que permite resolver los problemas no de acuerdo con los criterios objetivos, sino según los puntos de vista de intereses especiales de los grupos de estados que representan la mayoría de esta conferencia.

A pesar de todo esto, la delegación yugoslava no cesó en el curso de la conferencia, de cooperar activamente y de hacer todos los esfuerzos de su parte por llegar a un arreglo en las cuestiones de importancia extraordinariamente vital para los pueblos de Yugoslavia. Así, la delegación Yugoslava no vaciló en hacer importantes concesiones que representaron un gran sacrificio en perjuicio de innegables derechos de nuestros pueblos, pero lo hizo en la esperanza de que su positiva cooperación en la promoción de la paz, sería debidamente apreciada y hallaría el correspondiente eco entre todas las demás delegaciones.

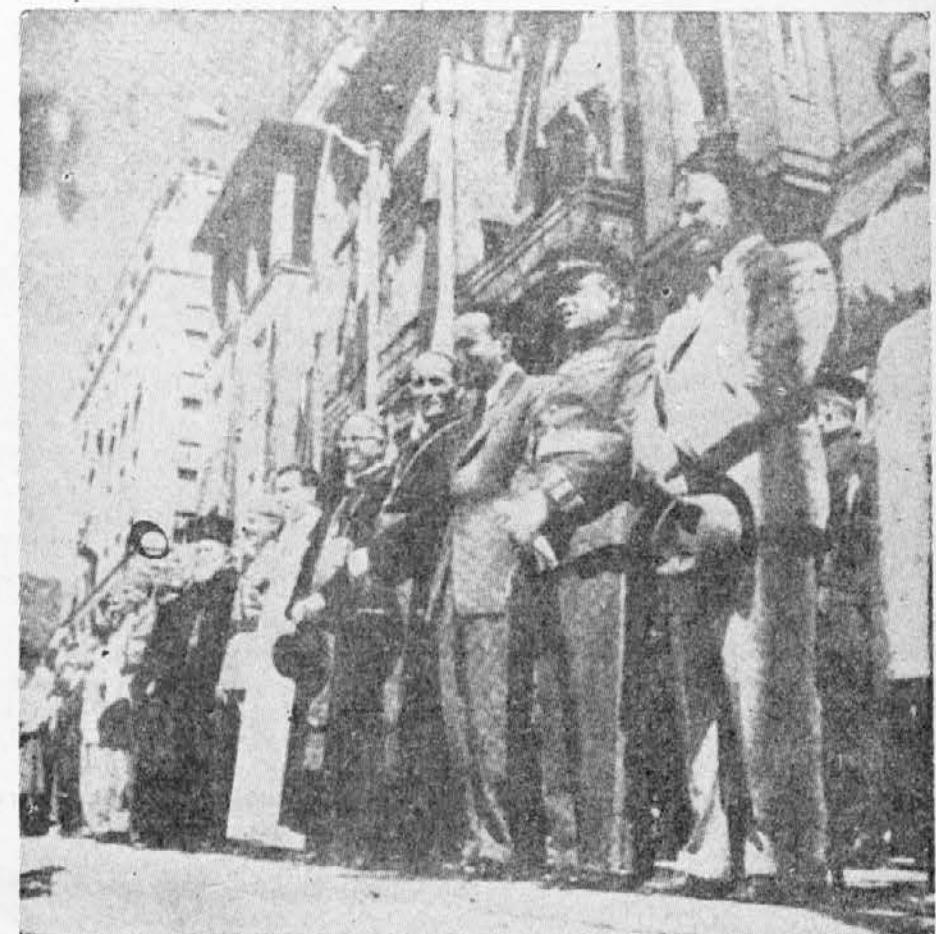
Pero los esfuerzos de nuestra delegación — apoyados por diversas delegaciones más — no fueron comprendidos y apreciados como debieron haberlo sido por cierto número de delegaciones, tanto en las comisiones y subcomisiones como en la última sesión plenaria de la Conferencia, donde el método de imposición por el voto asumió un carácter de残酷 y finalmente demostró ser un procedimiento por el que no puede tomarse ninguna solución justa.

Las decisiones de la conferencia concernientes a la serie de cuestiones del anteproyecto del tratado de paz con Italia, que es de vital importancia para Yugoslavia, son de tal naturaleza que hacen imposible para el gobierno yugoslavo firmar ese tratado de paz, si las principales provisiones que afectan los intereses vitales de Yugoslavia no son cambiadas.

Por esas razones, señor presidente, la delegación de la república de Pueblos Federados de Yugoslavia, considerando que la Conferencia de la Paz ha actuado incorrectamente desde el punto de vista formal y en forma esencialmente injusta en la solución de los problemas en que los pueblos de Yugoslavia están más inmediatamente interesados, no puede tomar parte en la reunión final de la conferencia y no puede participar del envío de las recomendaciones de la conferencia al consejo de ministros de relaciones exteriores. Al mismo tiempo, la delegación yugoslava expresa, sin embargo, la plena disposición de Yugoslavia a continuar cooperando con sus aliados a fin de buscar una solución por acuerdo mutuo que permita a todos los aliados que estuvieron unidos en la guerra contra la Italia fascista firmar conjuntamente el tratado de paz italiano.

Al agradecer a usted la deferencia tenida al comunicar a la conferencia de París la declaración arriba transcripta, ruégole en nombre de la delegación yugoslava y en el mío propio que exprese al gobierno de la República Francesa nuestro más profundo arecio por la cálida hospitalidad ofrecida a nuestra delegación en la capital de Francia durante las tareas de la conferencia, y ruego a usted, señor presidente, que acepte la expresión de mi más alta estimación."

No menos importante que la carta de Eduardo Kardelj es de considerar las declaraciones del mariscal Tito que según el corresponsal del "New

Na sliki vidimo člane hrvatske vlade, med katerimi so visoki cerkveni dostojanstveniki rimsko katoliške in pravoslavne cerkve ter naki ruski general.

SVOBODA VERE V JUGOSLAVIJI

Jugoslovanske oblasti so dale aretirati odprto sodelovali z vpadnikom proti na-zagrebškega škofa Stepinaca, kar je vzbudilo v katoliških krogih in po vsem svetu veliko pozornost. Papež je brž poslal posebno odposlanca, svojega zastopnika, nuncijsko v Belgradu, k jugoslovanski vladni, naj škafa oprosti, ker ničesar zakril ni. K besedi so se oglasili tudi drugi visoki cerkveni dostojanstveniki ter zahtevali svobodo za svojega stanovskega tovariša.

V zvezi s tem je izjavil maršal Tito inozemskim študentom, ki so se nalajali v Belgradu na potu v Prago na vseslovanski kongres, sledeče:

Svoboda vere je zagotovljena po vsem teritoriju Jugoslavije, ampak nekateri duhovni voditelji, predvsem katoliški, so zavezani nasprotno stališče proti splošnemu ljudskemu mišljenju ter so tekmo vojne skrite od drugih duhovnikov.

York Times", en Belgrado Sr. C. L. Sulzberger, que ha enviado un despacho a su diario diciendo entre otras cosas que el mariscal Tito, durante una entrevista, declaró que su gobierno solicitará a las Naciones Unidas examinar la situación en Macedonia. El mariscal Tito acusó a las autoridades realistas griegas y a bandas ilegales de intentar sembrar el terror entre la población.

Tito agregó categóricamente que "si bien no podemos permanecer indiferentes" ante lo que ocurre, "afirmó que Yugoslavia no ha tomado otra medida sobre el particular que su presentación a las Naciones Unidas".

Dijo que las versiones en otro sentido eran falsas y destinadas solamente "a causar perjuicios a nuestro país". Señaló que su país no sólo se negará a firmar el tratado de paz con Italia en su forma actual, sino que estaba seguro que el pacto será revisado por los "cuatro grandes", planteando nuevamente el punto de vista de Yugoslavia.

Tito reiteró que Yugoslavia planteará también la firme reivindicación sobre Carintia, Austria.

Škof Stepinac, vodja Cerkve, je osebno udeležen pri tem podvzetju ter ga je bilo treba aretirati. Veste vi da so ustaški ubijalci imeli zasljenje pri Bogu? Veste vi o skritem cerkvenem bogastvu? Mi sam želimo da duhovniki vrsijo svoje verske dolžnosti in nič več.

Zagreški škof ni bil aretiran kot tak, marveč kot katerikoli državljan, ki je v svoji politični zagriznosti raje sodeloval z okupatorjem in še danes rovari proti novemu državnemu sistemu, namesto da bi pomagal graditi novo zgradbo kot želi večina naroda.

Cerkev ima v Jugoslaviji popolno svobodo, samo je ločena od države, to se pravi da so cerkvene brige zgolj verske, kar je popolnoma pravilno. Cerkev in vera se ne sme mešati v politične zadeve, če hoče ostati čista in neomadeževana.

ZAGREBŠKI ŠKOF STEPINAC OBSOJEN NA 16 LET JEČE

Zagrebški škof Stepinac je bil obsojen na 16 let težke ječe, medtem ko sta bila dva druga ustaška sodelavca obsojena na smrť, ostali na manj in več letno ječo, nekateri pa so bili oproščeni.

Škof Stepinac je bil obtožen sodelovanja z Paveličevimi ustaši in z okupatorji, česar ni mogel zanikati, čeprav se je sklicaval, da je vršil vse kot so okoliščine in božja previdnost zahtevala in da ima radi tega vest popolnoma čisto. Vse to bi se mu morda oprostilo, a je še nadalje ruvaril proti sedanjemu socialnemu sistemu v Jugoslaviji, češ, da je komunističen in zato nevaren katoličanstvu. Vendar je vsem znano, da v Jugoslaviji duhovščine radi vere ne preganajo, baš nasprotno, jim nudijo vse ugodnosti, da lahko nemoteno vrši svoje verske dolžnosti, pač pa ne misljijo trpeti one duhovščine, ki politično izpodkopava temelje današnjih novih Jugoslavij, med katerimi je bil tudi škof Stepinac in je kot višji cerkveni mož vplival tudi na podloženo mu duhovščino. Temu je hotela jugoslovanska vlada napraviti konec ter je dva izmed najbolj politično zagrizenih škofov, Rožmana in Stepinaca, obsodila na 18 in 16 letno ječo, medtem ko so ostali škofje na svojih mestih in vršijo nemoteno svojo versko dolžnost.

Če bi bila jugoslovanska vlada protiverska, kot nekateri zlobno trdijo, bi ne bil med pariško delegacijo duhovnik, bi ne bil v sedanjih vladah duhovnik, bi ne bili na raznih odgovornih mestih duhovniki. Ti duhovniki seveda ne predstavljajo politike, sicer bi slekli svoja duhovniška oblačila, marveč vero svojega naroda, kateri se radi socialnega preobrata, ki ga vsak pošten Jugoslovan smatra za potrebnega, narod ni odpovedal. To nam pričajo številna pisma od doma. Duhovniki, ki so vsekakor izobrazeni ljudje, pa bi morali prvi med prvimi vedeti, da se ljudstvo radi obljužljenega nebeškega kraljestva ne misli za vse čase zaslužiti ter pustiti izkorisčati od svojega "bližnjega".

Sodnike in tožence proti škofu Stepinemu je dal Vatikan vse izobčiti iz katoliške cerkve. Čudno pa se nam zdi, zakaj ni ob sodil v pekel nuremberške zločilce?

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH
Sala especial para tratamientos del
reumatismo y sala de Cirugía
Atienden: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono
Defensa 1155 U. T. 34-5319

Stavbinska Kovača
G. ŠTAVAR & K. KALUZA
Laprida 2443 Florida, FCCA

NEUSPEH PARIŠKE KONFERENCE

Jugoslovanska Delegacija ni prisostvovala zaključnemu zborovanju

V torek 15. oktobra je bila zaključena Pariski konferenca, lahko rečemo, s popolnim neuspehom, kajti rešili niso nobene načelnih tačk. Ena najbolj bodečih vprašanj je bilo meja med Jugoslavijo in Italijo, ki so jo hoteli anglosaksonci s svojimi priatelji nasilno vpostaviti proti volji prebivalstva Julijanske Krajine in proti volji jugoslovenskih narodov ter ostalega slovanstva, posebno Rusije, ki je slej ko prej odločno branila naše pravice. Zborovanje se je vršilo enkrat tednov brez vsakega uspeha. Enajst tednov je deset jugoslovenskih delegatov energično branilo in zahtevalo pravice primorskega ljudstva ter zahtevo podprtje z jasnimi dokazi, a vse nič ni pomagalo, anglosaksonski blok je volil sporazumno proti slovanskemu bloku in zadnji dan zborovanja je deset klopi, kjer je sedejo jugoslovanska delegacija, zvezala prazna proti zborovateljem.

Edvard Kardelj je namesto udeležbe jugoslovanske delegacije poslal zborovatevjem pismo, ki ga v kasteljanščini prinašamo na prvi strani, v katerem je obrazložil odsotnost. Med časnikarji je vzhudilo to veliko pozornost, medtem ko so se zborovatelji delali kot da se ni ničesar posebnega zgodilo.

Prvi je govoril ameriški zunanjji minister Byrnes, ki je zagovarjal stališče Združenih držav in da se ni ničesar zgubilo, če zborovanje ni doseglo zaželenega uspeha, kajti imeli so vsaj priliko slišati razne pričožbe vseh prizadetih narodov, na podlagi katerih se bo lažje sklopilo o miru, ki da ga je na vsak način treba doseči, kajti svet da je truden vojne.

Potem je govoril ruski zunanjji minister, Molotov, ki je odobravdal načeloma Byrnesovo izjavo ter dejal:

Sovjetska zveza bo napravila vse kar je v njeni moči za doseči demokratični mir. Sedaj ko smo na delu za ustvariti mir. Sovjetska zveza čuti dolžnost bojevati se do popolne mirovne zmage kot se je borila za vojno zmago, a ta zmaga more biti spoznana z vsemi malimi in velikimi narodi, ljudstvimi, ljudstvima.

Povzel je besedo angleški zunanjji minister, Bevin, ki je dejal, da je mir neobhodno potreben za ustvaritev boljše bodočnosti, in če se tega ne bo doseglo, ne bo samo sedanja, marveč tudi bodoča generacija čutila posledice. Hkoncu vendar smemo vyzklikniti: Poglejte, ustvarili smo mir, tako da ne bo nikoli več krvnega plačila, ki ga je bilo treba sedaj plačati za pogreške v preteklosti.

Zadnji se je oglasil k besedi francoski zunanjji minister, Bidault, ki je izrazil mnenje, da je bilo že vnaprej predvidevati, da se ne bo moglo preje priti do zaključnega miru, dokler se ni določilo: Vprašanje Nemčije. Treba da je najprej določiti kako bo z Nemčijo in Japonsko in šele potem z ostalimi vojnimi udeležencami na strani osišča. Na pariški konferenci pa se je pričelo baš nasprotno. Vendar, je zaključil: Zborovanje, če ne več, je dokazalo svetu potrebo naše skupnosti.

Kot rečeno, Pariška konferenca ni prinesla zaželenega sklepa miru, kot smo že od začetka predvidevali, kajti izven Slovencev so bili vsi na tem, da se sklene krični mir, da se ne odpravi imperjalizma in da se ne vpošteva narodnih krič, marveč se napravi nekak "mir" po anglosaksonskem trgovskoimperialističnem sistemu. Treba bo

začeti spet vse z novo, je dejal Molotov.

Bodča konferenca se bo pričela v novembra v New Yorku in upamo da bo imela več uspeha kot Pariška, seveda le teda, če se bo vpoštevalo pravico zahtev vseh narodov. Kar se tiče Jugoslavije, vermo, da ne bo nikoli odnehalo od svojih pravic glede Primorske, Istre in Trsta in tudi vemo, da nas bodo pri teh naših pravici zahtevah slej ko prej podpirali ostali slovanski narodi z Rusijo na čelu. Zato mirno pričakujemo četrte mirovne konferenco v novembra in bomo kot doslej tudi v našem izseljenstvu storili vse, da dosežemo naše pravice na Primorskem, Istri, Trstu in Koroškem.

KONČALI SO NA VEŠALIH

Nuremberški obsojenci, bivši nacistični voditelji, so bili 15. oktobra potegnjeni na vislice, izven Goeringa, ki se mu je bilo posrečilo nekoliko ur preje vzeti življenje. Smrt so sejali, smrt so želi. Še je pravica na svetu.

GRKI DOBIVAJO OROŽJE IZ JUGOSLAVIJE

Grško demokratično gibanje, angleži pravijo komunistično, dobiva orožje iz Jugoslavije in Albanije. Tako zatrjuje član grške monarhistične vlade, ki je s pomočjo Angležev prišla na oblast.

Grčija je poslala proti temu demokratičnemu gobanju svojo redno vojsko.

MNENJE BRITANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Kot Stalin je tudi angleški zunanjji minister Bevin izrazil mnenje, da se bo tretjo svetovno vojno dalo preprečiti, če bo dovolj dobre volje na konferenci v Parizu in pri Zvezi narodov. Nikogar ne poznam, ki bi želel vojne, je dejal Bevin. Nekateri časnikarji in radiopropaganda tolmačijo slabo nekatera nesporazumljenja ter povzročajo vojno nervoznost pri nekaterih ljudeh. Ko se vrnem na zborovanje, je nadaljeval, bom nekatere stvari vzel z drugačnega kritičnega stališča ter upam da bo v nekaj tednih vse lepo zravnano. Napravil bom vse, da zaključil, da ne pride do vojne ne sedaj in ne v bližni bodočnosti.

BITKA MED DELOM IN KAPITALOM

V Združenih državah se nadaljuje odločilna bitka med delom in kapitalom, to je med delavstvom in kapitalizmom. Organizirano delavstvo se pripravlja, kot rečeno, na odločilno bitko, po drugi strani pa se istotako priprablja kapitalistični trusti, da delavske zahteve odbijajo.

Izidit tega boja bo prinesel brez dvoma velikih sprememb v notranji in zunanjji politiki Združenih držav.

Franč Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3034

URŠIČ FRANC

STAVBENO PODJETJE

Hormigón Armado

MERCEDES 1764

U. T. 69-1567

Domače Vesti

Dr. Viktor Kjuder umrl

V nedeljo popoldne je nenadoma premiril v svoji vili v Floridi dr. Viktor Kjuder, odpravnik poslov na Jugoslovanskem poslanstvu. Vest o njegovi smrti se je nagle širila od ust do ust med našimi izseljenenci, ki so se v velikem številu prišli posloviti od njegovih zemskih ostankov v Slovenske Domu, kjer je bil položen na mrtvinski oder in čigar član je pokojni bil.

Drugi dan je bil pogreb na Chacarito, kamor ga je pospremila na njega zadnji poti in ze na pokopališču pričakovala velika množica našega ljudstva s zastopniki posebne jugoslovanske misije, slovenskih in srbohrvaških organizacij in tiska. V znak spoštovanja do pokojnega je bilo položeno na grob lepo število vencev. V imenu Slovenskega doma se je poslovil od njegove krste Stanislav Bareto, v imenu ženskega odseka omajenega društva, Silvia Nanut in v imenu Jugoslovanskega doma pa Popovič, medtem ko mu je slovenski zbor zapel dve žalostinki v slovo. Pogrebne obrede pa je opravil g. Janez Hladnik.

Dr. Kjuder se je rodil v Trstu leta 1903, kot sin preprostih kraških staršev. Ljudsko šolo in višje študije je dovršil v Trstu. Bil je od svoje mladosti navdušen Slovenc in Jugoslovan ter se je že v Trstu udejstvoval kot časnikar pri Edinstvu. Leta 1930 je prišel v Argentino, kjer je dobil zaposlitev pri električni družbi Italo-argentiniana. Čez par let je v družbi svojih sestreljencev ustanovil Novi list, katerega urednik je bil do združitve s Slovenskim tehnikom ter se je pričel pridno udejstvovati v naših družtvih in je marsikatero lepo dramsko predstavo spravil na naše izseljenške odre, dokler ga ni takratni jugoslovanski poslanik Cankar poklical v službo na poslanstvo, katero je zvesto in z ves požrtvovalnostjo vršil do danes, ko mu je nemila smrt v najlepši možki dobi pretrgala nit življenja. V političnem udejstvovanju je imel pokojni mnogo nasprotnikov, med katerimi je tudi pisec te kronike.

Obširneje poročilo o življenju in delovanju pokojnega bo v prih. štev. Slov. Glas.

SMRTNA KOSA

Po daljši bolezni je dne 7. oktobra nenašoma umrl Alojz Hvala, 50 let star, doma iz Lokovec pri Canalu. Argentini je bival 24 let. Tu zapušča ženo Ivanka, hčer Lilijanu in sina Alojza ter tri sestre: Amalijo, por. Drandič, Stefanijo por. Bratinu in Julijo. Doma pa ima mater in brata.

Pogreb se je vršil na Chacarito, kamor so ga na njega zadnji poti pospremili njegovi prijatelji in sovaščani. Vsem preostalim naše iskreno sožalje!

CVETKO GOMIŠČEK

V zadnji štev. Slovenskega glasa smo priobčili žalostno a obenem vzgladno smrť talca Florjana Gomiščeka, katerega stric Benedikt Gomišček, živi v Argentini in je znani vzgojitelj in oskrbnik otrok v zavodu Lipa, kjer so dobili dobro vzgojo in oskrbo tudi mnogi slovenski otroci, ki so nekateri že dorasli mladeniči. Benedikt Gomišček nam o svojem nečaku dostavlja naslednje podatke:

Ker je bil pokojni Cvetko Gomišček sin mojega starejšega brata in torek moj ljubljeni nečak, katerega žalostni članek pričašate v zadnji štev. S. G., naj omenim še to, da je bil on kot črkostavec v Narodni tiskarni pri Lukežiču v Gorici, kjer se je izučil svojega poklica in ves čas do leta 1930 vestno vršil svojo službo.

Pritisak fašizma je tudi njega primoral zapustiti sončno Gorico ter se je podal v Ljubljano kjer je tudi bil nameščen kot kot črkostavec in kjer se je tudi poročil.

IZ UDRUŽENJA "SVOBODNA JUGOSLAVIJA"

Slovenski ženski Pododbor

Dne 15. septembra je imel ženski pododbor U. S. J. svoj občni zbor, na katerem se je po poročilih predsednica, tajnica in blagajnice, prešlo na volitve novega odbora.

ra v katerega so bile izvoljene sledeče tovarišice:

Predsednica: Fani Jamšek; podpredsednica: Karla Arto ič; tajnica: Pepeka Kodelja.

Obe slike predstavljata razstavo blaga v pomoč domovini.

ZGLED VZAJEMNOSTI MED DELAVCI IN DELODAJALCEM

Preteklo nedeljo so organizirali delavci in delavke ter uradniki in uradnice pri elektroradijski industriji FAB., ki je last našega rojaka Rudolfa Klariča, okusen asado in kar zraven spada v obširnih prostorih podjetja. Vršila se je neprisiljena vzajemna zabava med delavci in gospodarjem. Predsednik Vzajemne pomoči med zaposljenci podjetja je v imenu članstva izrazil lepe besede naklonjenosti podjetniku in zadružni je pozival k slogi in medšabojnemu spoštovanju med delavci in gospodarjem, ki edino more prinesi zaželjene uspehe delavstvu in podjetju.

OBISKI IZ ROSARIA

Te dni je obiskal naše uredništvo naš zastopnik iz Rosaria, Štefan Žigon, ki je izročil upravi lepo število naročnin ter je mnenja, da bi lahko še več naročnikov pridobil, če bi imel malo več časa za obiske naših ljudi. Mnenja smo, da bi mu naši rojaki lahko delo precej olajšali, če bi se sami potrudili do njega in poravnali naročnine ter obenem še kakega novega naročnika priporočili. Le če se bomo vsi zavzeli za list, bo po novem letu tedensko izhajal.

Žigon se je pondeljek hotel spet vrnil k družini v Rosario, a je po "krivdi" Uršiča zamudil vlak ter se je vrnil šele drugi dan.

Obiskala sta naše uredništvo tudi Maks Bratina in njegova žena Štefanija, ko sta prišla v Buenos Aires na pogreb brata oziroma svaka, ki pa je bil že pokopan ko sta prišla. Maks se je kmalu vrnil v Rosario, medtem ko je žena Štefanija ostala za nekaj časa pri svojih sestrach.

ASADO

Naši rihemberčani bodo priredili v nedeljo 3. novembra ob 12 uri v G. P. D. S. v Devoto skupen asado ter bo šel čisti dobiček v pomoč obnovi Rihemberka.

ZA TISKOVNI SKLAD

Susman Josip \$ 5.—, Bratina Maks \$ 3.50, Pahor Marija \$ 15.—, Stanič Anton \$ 1.—, Antonič Josip \$ 5.—, Grebenc Anton \$ 1.—, Počkaj Josip \$ 10.—, Baštančić Ivanka \$ 1.—, Kosir Nace \$ 4.—, Plevl Franc \$ 2.—, Brezovar Avgust \$ 2.—.

Vsem se uprava najlepše zahvaljuje.

Videti je kip maršala Tita, ki so ga izdelali naši nabrežinski rojaki.

Dne 22. septembra je U. S. J. Slovenski dimo kaj je vse naš narod pretrpel. Moj brat mi piše: Znano vam je, da je naša domovina močno prizadeta v tej vojni in koliko je naš narod pretrpel. Tu vidiš cele vasi požgane in izropane, vidiš na stotine otrok ki so brez staršev, umrli so v borbi ali pa v internaciji, tovarne vse uničene itd. Vse to je sedaj treba obnoviti, kajti za vse je treba skrbeti, da bo vsak imel svoj košček kruha. Zato vas pozivamo, da tudi vi tam v daljni Argentini, ki v tej vojni niste bili toliko prizadeti, nam priskočite na pomoč vsak po svojih močeh in zmožnostih. Stara obleka in obutev, katero vam ne služi več, bi tu vse prav prišlo in bi vam bilo ljudstvo večno hvaležno.

Tovariši! Ali je mogoče da bi pravi Jugoslovani ostal gluhi takim prošnjam? Tisti ki danes noče pomagati bratom v potrebi, ni vreden da še stopi kdaj na sveto jugoslovansko zemljo namočeno s krvjo svojih najboljših sinov in hčera. Zato pa rojaki, ko potrka kateri izmed naših nabiralcev na vaša vrata, ne odpravite ga praznih rok z izgovorom: da ne veste kam greči prispevki. Iz raznih poročil vemo, da blago pride popolnoma vredu v Jugoslavijo.

Poleg naših poverjenikov se sprejema blago in denar tudi v Prostorih D. K. D. Ljudskega Odra.

Torej vsi na delo za pomoč in obnovitev naše nove Titove Jugoslavije.

Tajnica: Pepeka Kodelja.

SLOVENSKI DOM

V A B I
N A

VELIKO PRIREDITEV

KI SE BO VRŠILA

v nedeljo, 27. oktobra

v ARMENSKI DVORANI, ul. ACEVEDO 1353

Začetek točno ob 16 uri pop.

SPORED:

1. PEVSKE TOČKE IZVAJATA ZBORA
2. GANGELNOVA DRAMA v štirih dejanjih

"SIN"

O S E B E :

ANTON SLEMENC	Joško Živec
(Posestnik in nižji davčni uradnik v pokolu)		
MARIJA (Njegova žena)	Ivana Lojk
TILKA	Marica Koradin
CIRIL (Njihui otroci)	Gustel Dečman
METOD	Emil Lozej
MATEJ SLAK (Trgovec in Slemencev prijatelj)	..	Rado Ličan
MARIJA (Njegova hči)	Zofka Sulič
Dr. IVAN TRDINA (Okrožni zdravnik)	Mirko Peljhan
HELENA (Njegova sestra)	Jožica Komel
OROŽNIKI VODJA	Silvan Pečenko
META (Slemenčeva služkinja)	Gizela Vouk
POGREBCI		

Režija JOŠKO ŽIVEC

★

Po sporedu PROSTA ZABAVA in PLES

★

*Svira Karakteristični Orkester
"KARLITO"*

Vjudno vabi: ODBOR

V POMOČ DOMOVINI PRISPEVALI

(Nabrala Dragica Bandelj)

Po \$ 10: Birsa Ivan, Bandelj Albin, Trbižan Lojze, Ziberna Franc, Kojanc Josip, Terbižan Franc, A. Jež, Sardoč Franc, Krševan Karlo, Makole Rudolf, Terbižan Filip in Bernetič Karlo. Po \$ 7: Mrček Alojz, Trobec Alojz, Olga Petelin. Po \$ 5: Lavrenčič Franc, Malalav Vincenc in Širca Josip. Skupaj: \$ 156.—

Med rojaki v Castelarju je bilo nabranlo v pomoč domovini \$ 94. Darovali so po 10 pesov: Oskar Batagelj; po 7 pesov: Piščanc Jožef, Turk Rudolf, Turk Franc, Zlobec Alojz, Čeh Emil, Zlobec Aleksander in Bežek Ignac; po 5 pesov: Henrik Piščanc, Mislej Albina, Zlobec Friderik, Tavčar Edward, Bezek Franc, Benčina Luka in Fatur Franc.

SLOVENSKI SVET

je prejel od upravnštva bivšega Slovenskega Lista, darove čitateljev istega v pomoč domovini \$ 128.—. Polovični dobiček od prireditve Slovenskega Glasa \$ 347.75. Prireditve Slovenskega Sveta 29. 9. 46. \$ 485.45. Pisalne Potrebščine \$ 25.10. V blagajni dne 7. 10. 46. \$ 836.10.

Predsednik: Emil Semolič

Blagajnik: Vinko Batagelj.

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: JOSE NOVINC — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

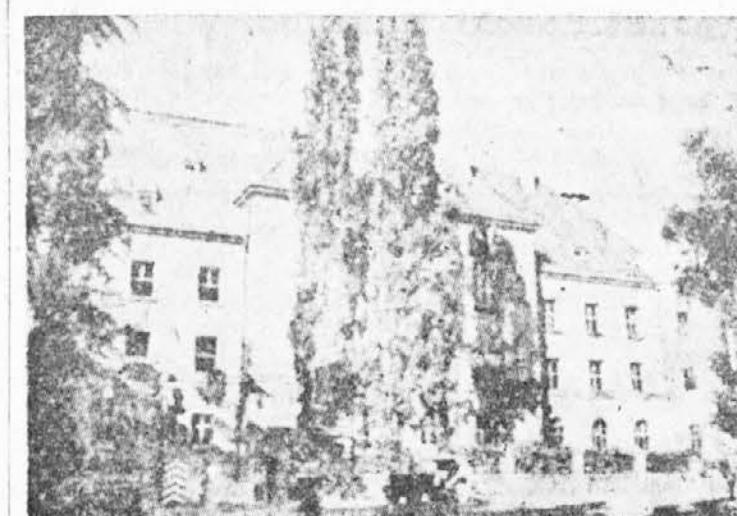
Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1500.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramon Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Cnel. R. Lista 5158. U. T. 50-5502.

Z A S T O P N I K I :

Za Córdobo in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Florido in okolico: Gregore Ivan — Lavalle 3297, Florida, F. C. del E.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Villa Lugano: Josè Brišček — Beron de Astrada 6483.
 Za Caballito: Marija Klarič — Josè Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
 Za Montevideo: Juan Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Na Paternal: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 19 de Octubre de 1946

No. 3

Starinska palača v Nurembergu, kjer se je vršil proces proti nacističnim vojnim zločincem, ki jih je mednarodno sodišče ob sodilo na smrt in kjer so bili 15 oktobera občeni, Hoga in dan obsodbe bo zapisan za vedno v zgodovini.

dni da se jih potegne na prvo vejo bližnjega drevesa. To nam potrjuje Nemci sami, ki čakajo onih, ki jih je mednarodno sodišče oprostilo, da jih sodijo po nemških zakonih, katere niso nemški krvoloki nikoli vpošteli.

Vojno nasilje po starem samopašnem receptu, kot smo v začetku omenili, ni opravičljivo ter se povzročitelje kaznuje s smrto, kot je dokazal proces v Nurembergu. Je pa opravičljiva borba za obstoj in svobodo vsakega naroda in ga ni sodišča na svetu ki bi moglo to borbo obsoditi za ne zmage.

Bienvenida al General Ljubomir Ilić

Traéis un mensaje de la patria querida, de la tierra lejana, del suelo adorado, que remeza nuestras almas con nueva vida porq' e vibra generoso en vuestras manos.

En vuestro semblante aún se identifican la severa majestad que dejó el combate, la pasión q' e exalta, la noble rebeldía, el amor a la libertad que jamás se abate!

Y si aún c'edan sombras, hay luz bastante en nuestro horizonte para disiparlas; y si bien hay llanto, hay más consuelo que antes, y aunque haya luto, hay nuevas esperanzas.

Traéis rienta de la tierra yugoslava en un himno de promesas que nos revive. ¡Quiera Dics que lleva para ella una hermana en esta tierra extranjera que es recibe!

Silvia Nanut

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO

"LJUDSKI ODDEH"

VABI

Na prireditve, ki se bo vršila dne 26. oktobra t. l. ob 23 uri, v društvenih prostorih ulica Ramón Lista 5158.

Spor ed:

- Naračaj "Ljudskega odras" pod vodstvom tov. Josipa Sameca.
- "Danza del Fuego" ed Manuel de Falla, izvajata Marjan Kodelja na klarinet in Leopold Krasan na klavir.
- Mešani zbor "Ljudskega Odra" pod vodstvom Josipa Sameca in Viktorja Saksida.
- Burka v enem dejanju:

"NUESTRO GOZO ES UN GOZO"

OSEBE:

COSTULO	Eduardo Mozetič
MONICA	Nina Nanut
RITA	Milka Grgić
LAURA	Lidia Lozej
MICHAELA	Elda Blažina
JULIA	Elisa Blažina
Sr. LOPEZ	Rico Mohorčič

Režira: Eduardo Mozetič

Po končanem spredu bo ples do jutra. Igral bo Samčev orkester.

Zgodovina nam prikazuje različne vojne, povzročene vse iz nasilja in nadvlade močnejših nad šibkejšimi, zato ni nobena opravičljiva niti takozvana sveta križarska vojna, čeprav se je smatrala za idejno vojsko. Kadar nekdo z orožjem v imenu Božja, naravnosti, nadčloveka skuša podjarmiti druge narode, tedaj drvi v lastno propast. Nemčija in Italija sta temu jasen dokaz. Nekateri ljudje so bili navajeni delati pravico na svojo lastno pest ter so slepo sledili svojim osebnim instiktom. Pri tem niso vpošteli ničesar drugega kot svojo lastno voljo, videli ničesar drugega kot svojo lastno slavo, četudi v krvi in solzah namenočeno. Stari rimljani so videli v pod-

Mednarodno sodišče v Nurembergu je 21 nacističnih velikakov obtožilo štirih zločinov: Vojni napad brez vpoštovanja mednarodnih pogodb; zločinstvo proti neoboroženemu ljudstvu; vojno zločinstvo in zločinstvo proti miru. Naravnost za zločinstvo bi mi smatrali pokončevanje nedolžnega prebivalstva ter so samo za ta grozodejstva zaslužili obsojeni več kot smrt na vesilih; potem ravnanje z vojnimi vjetniki, političnimi jetniki, itd. Ne, za take izvrške človeštva ne sme biti usmiljenja. Vendar se dobijo, ki objokujejo smrt zločincev. Ti niso po našem mnenju nič boljši in so vre-

Temeljne Točke Osvobodilne Fronte

(Razširitev, Sprejeta na Prvem Kongresu Osvobodilne fronte dne 16. Julija 1945)

I

Jugoslovanska armada, ustvarjena v narodno osvobodilni borbi, je kot oborožena pest svobodoljubnih jugoslovenskih narodov pod vodstvom maršala Tita maja in junija 1945 osvobodila vse slovensko ozemlje ter tako izpolnila osnovno med "Temeljnimi točkami Osvobodilne fronte", postavljeno na njenem Ustanovnem sestanku 27. aprila 1941.

Osvobodilna fronta, ki je navzlie razkosanosti slovenskega ozemlja združila Slovence v krvavem, štiriletnem, z neizmernimi žrtvami izpoljenem osvobodilnem boju za zmago svobodoljubnih narodov proti okupatorju in fašizmu, proti njunim domačim hlapcem, naglaša zato znova in z neuničljivo moralno pravico življenjsko zahtevo slovenskega naroda:

- Združitev vseh Slovencev v federalni Sloveniji demokratične in federativne Jugoslavije.

II

Zgodovinska zmaga nove, demokratične in federativne Jugoslavije, ki temelji na ljudski demokraciji, zrasli iz narodno osvobodilne borbe ljudskih množic naših narodov, je uresničila program OF, postavljen in sprejet leta 1941 in 1942, odnosno le utrla učinkovito pot njegovi dosledni izvedbi.

Novo Jugoslavijo je izvojevalo pod Titovim vodstvom jugoslovansko narodno osvobodilno in ljudsko demokratično gibanje, katerega neločljiv, bistven sestavni del je bila in je Osvobodilna fronta Slovenije.

Nova Jugoslavija ne izpoljuje torej samo življenjskih narodnih in demokratičnih teženj našega naroda in naših ljudskih množic — teženj, ki so narekovale Osvobodilni fronti Temeljne točke iz leta 1941 in 1942 — temveč predvsem je in ostaja nihova živa, utelešna ostvaritev.

Potemtakem:

- Državna korist nove Jugoslavije, vsestransko utrjevanje njene notranje in zunanje moći, krepitev njenih obrambnih sposobnosti je najvišja zapoved za slehernega zvestega pripadnika Osvobodilne fronte, za slehernega Slovence in Jugoslovana.

III

Ljudska demokracija nove Jugoslavije je živo nasprotje protidemokratičnega, neogibno dovedel do zloma in propada države, ljudska demokracija nove Jugoslavije je v epskem, junaškem, zgodovinsko tvornem poletu povedla jugoslovanske narode in njihovo skupno državo v zmago in vstajenje.

Zato izpoveduje Osvobodilna fronta:

- Ljudska demokracija je bistveni pogoj za blaginjo jugoslovenske države in obratno: prospeh nove, Titove Jugoslavije je bistveni pogoj za slobodno in srečno bodočnost ljudskih množic, za svobodo, enakopravnost, bratsko enotnost jugoslovenskih narodov.

Varovanje, utrjevanje in nadaljnji razvoj vseh demokratičnih pridobitev narodno osvobodilne borbe sodijo med osnove naloge Osvobodilne fronte.

Zato nikoli več in v nobeni obliki — starega stanja izpred aprila 1941!

IV

V bratstvu in enotnosti jugoslovenskih narodov, ki ju je v boju za življenje in smrt s kryja in z življenji naših naboljših sinov in hčera posvetila jugoslovanska narodno osvobodilna borba, zre Osvobodilna fronta:

z moralnega vidika najplemenitejšo in zato najvišjo pridobitev narodno osvobodilnega boja:

izraz usodne in naravne povezanosti jugoslovenskih narodov;

osnovno jamstvo za svobodo in neodvisnost Jugoslavije kot celote, kakor za svobo in enakopravnost slehernega naroda posebej;

pogoj za obstanek in nadaljnji razvoj naše ljudske demokracije, ki po svoji vsebin, po svojem bistvu mora narode zblževati in družiti.

Zato naglaša Osvobodilna fronta:

- Varovanje, utrjevanje, poglabljanje bratstva in enotnosti jugoslovenskih narodov — ene najplemenitejših, najvišjih pridobitev naše narodno osvobodilne borbe — je obvezena zapoved za slehernega državljanja.

V

Sovjetska zveza z ruskim narodom na čelu je rešitelj in osvoboditelj Slovencev, je zaščitnik svobode, neodvisnosti in enakopravnosti slovanskih narodov.

Izkušnja domovinskega boja slovanskih narodov proti hitlerjevemu imperializmu nazorno izpričuje:

življenjsko nujnost za slovanske narode, naj se naslonijo na veliki ruski narod na vso Sovjetsko zvezo;

potrebo vseslovenske enotnosti z ruskim narodom na čelu.

Osvobodilna fronta, ki je že na svojem Ustanovnem sestanku poudarila, da je usoda naših narodov nejetneje združena z usodo ruskega naroda in Sovjetske zvezze, ugotavlja, da se je ideja vseslovenske enotnosti pod vodstvom velikega ruskega naroda v domovinski vojni razvila v eno najprogressivnejših, za svetovno, za človečansko demokracijo najpomembnejših idej.

- Osvobodilna fronta torej zastopa med našimi ljudskimi množicami z vso doslednostjo: nerazdružljivo bratstvo in zavezništvo naših narodov z velikim russkim narodom in z vsemi sovjetskimi narodi, našo naslonitev na Sovjetsko zvezo, vseslovensko enotnost z russkim narodom na čelu.

VI

Izkušnja narodno osvobodilne borbe proti nemškemu in italijanskemu fašističnemu imperializmu neizpodbitno dokazuje, da korist narodne svobode, narodne in državne suverenosti in resnične demokracije kategorično terja, naj izkoreninimo iz lastnih narodnih vrst vse tiste vplive in postojanke tujega imperializma, ki povzročajo narodno izdajstvo in ogražajo demokracijo.

- Osvobodilna fronta se nepopustljivo bori proti slehernemu notranjemu vplivu in pojavi med našim narodom, iz katerega lahko v korist in v službi tujega imperializma izvira narodno izdajstvo.

VII

Domovinska ljubezen, ki jo goji Osvobodilna fronta, temelji na globoko demokratičnih osnovah. Zato nima naš patriotizem, ki je razvil v ljudskih množicah neskončno mržnjo do imperialističnih osvajalcev in nesluteno požrtvovalnost za domovino, prav ničesar skupnega z nacionalnim šovinizmom, h kateremu podpihujeta protiljudska, protidemokratična reakcija in imperializem.

- Osvobodilna fronta, pokornik demokratične domovinske ljubezni, se hkrati z vso doslednostjo bori proti šovinizmu in sleherni njegovi obliki, kajti kakor izvira šovinizem tudi iz zaostalosti, tako je sredstvo najtemnejše reakcije in imperializma.

Šovinizem prinaša konec konca najhujšo škodo lastnemu narodu.

Patriotizem novega kova ne razdržuje demokratičnih ljudskih množic svobodoljubnih narodov, njegove demokratične osnove jih družijo in zbljužujejo v skupnih stremljenjih in naporih za skupne demokratične in človečanske ideale.

VIII

Smisel in vsebina ljudske demokracije sta v tem, da oblast je in ostane v rokah ljudstva. Ljudska demokracija mora nuditi ljudstvu sredstva in jamstvo, da lahko ubrani sebe, demokracijo, narod in državo pred notranjimi in zunanjimi sovražniki, pred domačo in inozemsko reakcijo. Demokratične pravice morajo krepiti ljudstvo, ne pa ljudskih in narodnih sovražnikov. Resnična svoboda ni svoboda protiljudske klike, da more zatirati velikansko večino naroda. Resnična svoboda je svoboda ljudske večine v narodu.

Dejanska demokracija mora hkrati množicam delovnega ljudstva odpirati pot za učinkovito borbo proti socialnemu izkoriščanju. Izvirna izkušnja Narodno osvobodilnih odborov, ki so zrasli iz narodno osvobodilne borbe kot pristni ljudsko demokratični organi, dokazuje, da Narodni odbori kot osnova demokratične ljudske oblasti, njene državne zgradbe in njene zakonitosti, najbolje ustrezajo gornjim načelom.

Zato:

- Utrjevanje in razvoj narodnih odborov — od najnižjih do najvišjih — skladna zgradba in skladen ustroj naše države, njenega poslovanja in vse njene zakonitosti na njihovi osnovi, aktivizacija najširših ljudskih množic z ženami in mladino — v njihovem okviru n okrog njih — tak je program Osvobodilne fronte glede demokratične ljudske oblasti.

IX

Več kot tisoč let je naš kmet ječal pod jarmom tuje gospode. Stoletja se je boril proti graščakom za "staro pravdo". Toda niti v veličanstvem puntu Matije Gubeca niti v poznejših bojih proti grofu in proti sodobnim veleposestnikom se mu ni posrečilo v celoti izvojevati pravico do zemlje, ki jo poji s svojim znojem. Vse do danšnjega dne so se ponekod ohranili celo ostanki tlačanstva.

Osvobodilne fronte je kot demokratična zveza ljudskih množic poklicana uresničiti stoltečne težnje našega kmeta po zemlji.

Zato je geslo Osvobodilne fronte:

- Proč z ostanki tlačanstva! Zemljo tistem, ki jo obdeluje! Zemljo tistem, ki je nima dovolj! Velepocrstnikom nobene odškodine!

X

Zavestjo, da je po eni plati treba pobuditi vse gospodarske sile naših narodov in jih usmeriti v obnovo in da se po drugi strani borba med domovinsko in ljudsko koristjo ter protiljudsko reakcijo danes nujno odigrava zlasti na gospodarskem priščetu, proglaša Osvobodilna fronta v gospodarskem pogledu naslednja načela:

- Prosvetimo vse gospodarske sile naših narodov obnovi! Privatne gospodarske iniciative ne zavračamo, temveč jo pospešujemo, kolikor koristi ljudski skupnosti.

Zadružništvo naj postane v pogojih ljudske demokracije pomemben činitelj za dvig ljudskega blagostajnega, za zaščito malega proizvajalca in odjemalca pred izkoriščanjem, za smotrno gospodarsko delavnost.

Utrjevanje in razvijanje državnega gospodarskega sektorja bosta kreplja moč naše države, množila gospodarske in politične sile naše demokracije, vodila množice delovnega ljudstva iz socialnega izkoriščanja v ustvarjanje za svojo državo, torej za sebe.

Špekulaciji na račun države in ljudske skupnosti brczobrizen boj!

XI

V starji Jugoslaviji je bilo delo predmet brezobzirnega izkoriščanja. V pogojih ljudske demokracije je postal temelj naše ljudske demokratične državne oblasti in postaja izvor našega ljudskega blagostanja.

Zato:

Odbor za Jugoslovansko Primorje v Argentini

Dne 7 oktobra so spodaj navedena društva poslala na konferenco v Pariz naslednje brzovaje.

EDUARDO KARDELJ
Palacio Luxemburgo
PARIS.

El peródico Slovenski Glas, alma de todos los Yugoslavos de Venecia Julia en Sud América exige igual que todos sus lectores la reincorporación de Trieste, Goricia y toda Venecia Julia a madre patria Yugoslavia.

Josip Novinec, director.

Sociedad Ljudski Oder, Argentina que agrupa residentes de Trieste, Goricia exige reincorporación de toda Venecia Julia y Trieste a madre patria Yugoslavia.

Mirko Ščurk, secretario. Héctor Jokše, presidente.

Gospodarsko Podporno društvo Slovencev en Buenos Aires agrupando nativos de Goricia y alrededores expulsados de sus hogares por el brutal fascismo, exhortan la conciencia de la Conferencia, devuelvan toda Venecia Julia a la madre patria Yugoslavia.

Franc Čoha, secretario. Alojz Ušaj, presidente.

Los residentes del valle de Vipaco exigen la incorporación de su centro cultural y económico Goricia con toda Venecia Julia a la madre patria Yugoslavia.

"Slovenski dom" — Štefan Lipičar, presidente.

Sociedad Eslovena Ivan Cankar en Buenos Aires exige reincorporación de todos los Yugoeslavos de Venecia Julia y Trieste a la República Federal Popular Yugoslava.

Štefan Stavar, secretario. Mirko Turel, presidente.

La Agrupación Yugoslavia Libre, Comisión Eslovena, que representa 1500 residentes de Trieste y Goricia exige la incorporación de toda Venecia Julia como parte integral de la República Federal Yugoslavia.

Josip Bergoč, secretario. Franc Vovk, presidente.

En nombre de dos mil Istrianos pedimos la conciencia del mundo exija que sus pueblos sean incorporados a Yugoslavia Federal por que su pueblo luchó para librarse del yugo fascista y no sea dejado en la esclavitud. Es un crimen dejar olvidado aquel pueblo que luchó al lado de los aliados para libertad propia y de todo el mundo.

Agrupación Yugoslavia Libre, subcomité Istriano. Josip Gubičič, secretario. Ivan Erman, presidente.

Pueblo Yugoslavo de Trieste, Istria, Goricia que luchó 25 años contra el fascismo espera que no va ser entregado contra su voluntad al enemigo.

Nunca aceptaremos que nos separen, lucharemos hasta conseguir la libertad y la unión con Yugoslavia.

Jugoslovansko društvo Samopomoč Slovencev. Tomelj, secretario. Sopčič, presidente.

En nombre de 4000 emigrantes del alto valle de Isonzo en Argentina exigimos nuestro centro cultural y comercial Goricia que sea incorporada a nuestra madre patria República Yugoslavia.

11. Eelo, dviganje njegove produktivnosti, je osnovna dolžnost in pravica, osnovni moralni zakon, čast in ponos slehernega državljanja. Zato je država dolžna nuditi delu vso socialno zaščito.

XII

V preteklosti so reakcionarne sile zapirale ljudskim množicam vrata k prosveti in kulturi. Ravale so tako, ker so se zavedale, da je nad nevednim in neprosvetljenim ljudstvom laže vladati kot nad izobraženim in prosvetljenim.

Zato si Osvobodilna fronta postavlja za svojo nalog:

12. Ljudska demokratična oblast mora širokim ljudskim množicam omogočiti čim popolnejšo brezplačno izobrazbo in zagotoviti neoviran kulturni razvoj slehernemu državljanu.

XIII

Danes, po zaključku širiletnje osvobodilne vojne, slovesno ugotavlja Osvobodilna fronta, da ne bi bilo vojaške zmage jugoslovenskih narodov in da ne bi bila ustvarjena demokratična in federalna država jugoslovenskih narodov, če ne bi bile ljudske množice teh narodov vodile svojega boja proti fašizmu in domaćim izdajalcem združene v trdno enoto. Osvobodilna fronta slovesno ugotavlja, da ne bi bilo njenih veličastnih zmag, uresničenja njenega nacionalnega in ljudsko demokratičnega programa, da ne bi bilo preporoda slovenskega naroda, če se ne bi bila razvila Osvobodilna fronta v popolnoma enotno demokratično zvezo slovenskega ljudstva.

Zato:

13. Osvobodilna fronta varuje pridobljeno enotnost povsod in proti vsakomur kot največjo pridobitev velike domovinske vojne slovenskega naroda in jugoslovenskih narodov, kot največjo pridobitev demokratičnega slovenskega ljudstva.

Osvobodilna fronta kot tvorec svobode in enotnosti ima edina moralno pravico, predstavljati slovenski narod in njegovo ljudstvo.

Agrupación de residentes del alto valle de Isonzo y Caporetto.

J. Uršič, secretario.

Adolf Cencič, presidente.

Industriales y Comerciantes de Venecia Julia en Argentina exigimos que Trieste y Goricia sean incorporados a nuestra madre patria Yugoslavia.

Rodolfo Ukmarić, secretario.

Rodolfo Klarič, presidente.

Agrupación Yugoslavia Libre de Olavarria plaza Huincul, oriendo de Trieste, Goricia e Istria exigen devolución su terruño natal a República Yugoslavia.

Golobić, secretario.

Srebrnič, presidente.

Buenos vecinos y la paz entre Yugoslavia e Italia no pueden existir hasta que Yugoslavos de Istria, Trieste, Goricia no son liberados del yugo extranjero y unidos a República Federal Popular Yugoslavia.

Agrupación Yugoslavia Libre, Piñeyro.

Liberat Tavčar, secretario.

Rudi Jurišević, presidente.

Sociedad Triglav de Rosario que agrupa miles de inmigrantes oriundos de la margen derecha del Isonzo, Brda y Krmin exigen reincorporación de toda Venecia Julia con Trieste a Yugoslavia.

Franc Kastelic, presidente.

Sociedad Edinost de Córdoba exige que Goricia y toda Venecia Julia Yugoslavia sea reincorporada a la República Federal Popular Yugoslavia.

A. Stepan, presidente.

Agrupación Yugoslavia Libre de Cinco Saltos agrupando eslovenos y creatas de Venecia Julia queremos la devolución de Trieste, Goricia e Istria a la madre patria Yugoslavia.

Anton Sinigoj, presidente.

En nombre de 30.000 emigrantes de Trieste y Venecia Julia, expulsados por fascismo italiano, ahora radicados en Sud America, exigimos toda Venecia Julia para Yugoslavia; Goricia para goricinos, Trieste para triestinos, Istria para istrianos y no para los imperialistas occidentales. Unicamente sí se hace la paz justa.

Comité pro Venecia Julia Yugoslavia

Andrej Škrbec, secretario.

Franc Kurinčič, presidente.

Razen Trgovskega doma se je vse stroške za zgoraj navedene brzovaje izplačalo iz blagajne Odbora za Jugoslovansko Primorje.

FARMACIA "SOLE R"

Servicio nocturno de urgencia

Avda. Fco. Beiró 4984

PIVARNA — Kroglešče in Keglišče

D J U R O K O V A Ć

U. T. 50-2079 Warnes 2113

La Paternal

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvalo za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalač v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešti po meri. Obrnite se pismeno ali telefonično do:

Bratov KEBER

CENTENERA 1140

U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

ODŠKODNINE — ODSLOVITVE — NEZGODE — DEDŠCINE
IN VSE SODNIJSKE TRAMITACIJE

Uradne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8º - Escritorio 823 Buenos Aires
Nasproti Obelisku U. T. 35-6243 y 35-2916

RUDOLF KLARIĆ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

FABRICA DE MUEBLES ARTISTICOS

LA MAYOR EN SUD AMERICA EN SU GENERO

PROVENZAL — COLONIAL — RUSTICO

FADEMAR

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 100.000.—

VALENTIN VIRASORO 1865 — U. T. 54-6656 — BUENOS AIRES

VESTI IZ DOMOVINE

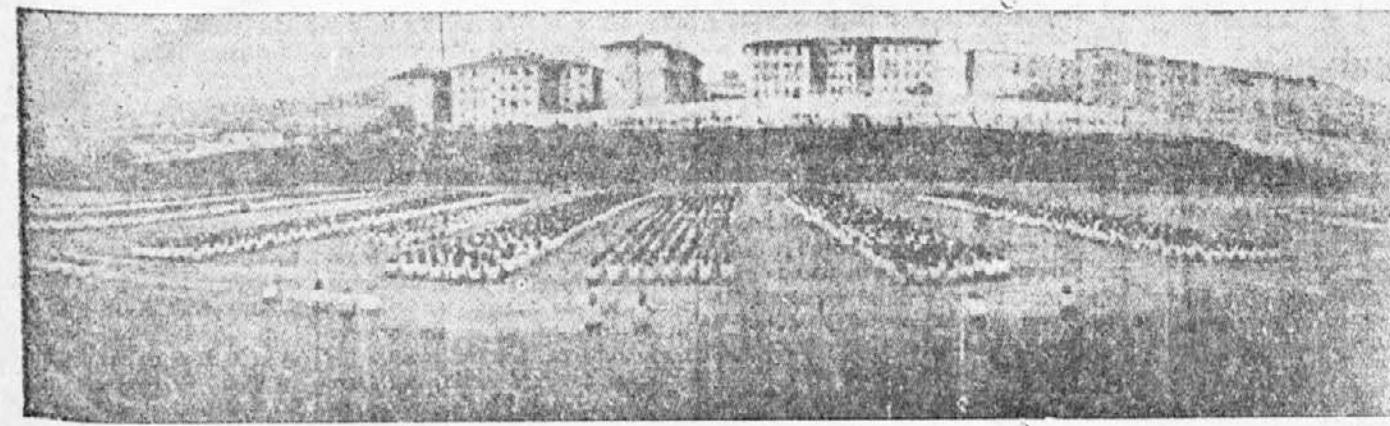
PISMO IZ TRSTA

Alojzija Pangos piše sestri Amalji Pangos por., Tonezer v Argentino:

Draga sestra!

Znano ti je kaj vsega je moralo naše ljudstvo prestati. Nikjer človek ni bil varen življenja, kajti povsod je prežala smrt na nas. In sedaj po tolikem trpljenju nam zavezniki nočejo priznati naših pravic; celo dajejo prednost onim, ki so bili včeraj najihovi sovražniki; in naše ljudstvo, ki se je borilo za svobodo in si jo s krvjo priborilo, naj bi spet prišlo v italijansko suženjstvo!

V teh težkih in preizkušenj polnih časov razumevam mnoge reči, ki jih kot mlađe dekle nisem razumela, ker se nisem brigala za politiko ne za narodnost. Sedaj vidim no kakšen način so hoteli Italijani-zaščiti nas Slovence popolnoma zasužniti.

9000 delavcev in pevcev, ko je 1. maja nastopilo v Trstu

Večkrat se spominjam brata Pepeta, krate močnejšemu sovražniku in ga stremi, kako je sovražil fašizem in kako se je v prah.

Med vojno smo hodili s Trsta po živež na deželo, a je bilo zelo nevarno, ker se ni nikoli vedelo, kdaj in kje se bodo spopadli Partizani in Nemci. Enkrat sem šla na Gorjansko. Partizani so se revno pripravljali na spopad z Nemci, ker so slišali, da se pripravljajo obkoliti vas. Strašne ure strahu sem prestala z otrokom, ki ga od takrat ne morem več spraviti na Gorjansko. K sreči Nemci niso izvedli svojega načrta, ker najbrže niso upali na uspeh.

Menda se bojijo, da bi se Slovanstvo preveč razširilo, prišlo do prevelike moći, da bi delavstvo zmagalo. Slovenski kmet in delavec sta združena z italijanskim tržaškim delavcem ter skupno pojeta iste delavske pesmi: "Internationale" in pa druge slovenske in italijanske partizanske pesmi, in neustrašeno korakajo in manifestirajo po tržaških ulicah za priključitev Trsta k Jugoslaviji.

Tudi jaz in ostali iz naše družine gremo na manifestacije. Ko smo prišli z našo povorko na "Piazza della Borsa" nam je italijanska fašistična gospoda tako brizgal, da je šlo skozi ušesa, a mi smo šli korajno naprej prepevajoč. Bili so zeleni od jeze ter se nas celo kamenjali, da bi se razprešili, a nas je bilo preveč.

Nikoli ne pozabim letosnjega 1. maja ko smo praznovali zmago naše partizanske vojske, ki je osvobodila Trst. Pripave za to praznovanje so bile velike. Slovensko in italijansko ljudstvo je skupno nastopilo, kar je neznasko jezilo včerajšnje fašiste in sovražnike zavezničev. Pljuvali so na partizane in garibaldince in to pred vsemi civilne policije. Srce mi je pokalo

TRGOVINA JESTVIN
Oton Turel
ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

KROJACNICA
Franc Melinc
Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Vprašali ste, kako mislimo o duhovnikih

Dobivamo dopise, v katerih nas nekateri naše bravke sprašujejo, kako mislimo mi o duhovnikih. Mogoče nas povprašujejo po tem prav zato, ker smo doslej le redko pisali o tem. Ko se je začela izvajati agrarna reforma, smo objavili dva ali tri dopisa naših bravcev, ki so pravili, da nekaterim župnikom delitev farovskih gruton ni prav nič pogodu in da na različne načene godrnjajo nad tem. Ko pa je kdo od teh župnikov želel, da objavimo k tem dopisom njegova pojasnila, smo tudi to storili. Večiko takih dopisov, v katerih so se ljudje Jezili nad duhovniki, nismo objavili, ker je šlo takrat le za zemljo, ne pa za vprašanje, kdo je za in kdo je proti duhovnikom. Smo pa vedno poudarjali, da je v tem sporu najbolj pravična taka rešitev, da dobi zemljo tisti, ki jo obdeluje, tisti, ki ji daje svoje življenje. Brez dela pridnih človeških rok bi zemlja rodila le plevelj in osat in ne bi imela za človeka prave vrednosti. Storili smo pa tako tudi zaradi tega, ker se danes prav gotovo naše življenje in naša misel ne sučeta več okoli vprašanja duhovnikov, kakor se je v tistih časih borb med liberalci in klerikaleci, ki so drug drugim očitali vse mogoče človeške napake in pregrehe, v resnici pa jim je bilo le do tega, da bi sami sebe povzdignili v očeh ljudstva. Vse to je spremljalo tisto njihovo tekmo za gospodarsko moč in politično oblast nad ljudstvom v naših vaseh in naših mestih. Teh žalostnih borb se dobro spominjam iz kmaj pretekle dobe. In vse njihovo govorjenje, da gre za vero, in pri drugih, da gre za svobodomiselnost in za narodno svobojo, ni imelo prav nobenega drugega pomena, kakor premotiti preprostega človeka in mu prikriti resnično, umazano in golo dejstvo, da jim je šlo le za materialne koristi, za to, kdo bo koga nadvladal, kdo si bo prisvojil večjih možnosti izžemanja ljudstva. In tudi marsikateri duhovnik je bil v teh časih zapleten v tekmo za gospodarsko in politično oblast.

Poznal sem kaplana, ki je bil dober človek, tako da je vse razdal med revne in potrebne ljudi, in samo nagib srca ga je pri tem vodil. Ko pa je dobil ta kaplan svojo faro s petimi grunti in postal župnik, se je v nekaj letih že tako spremenil, da so ljudje govorili o njem samo še, kako dober gospodar je, nihče pa ni več dejal, kakor dober človek je župnik. In morebiti je tudi kasneje govoril z lece prav tiste besede o bogatem mladeniču, kakor jih je govoril kot mlad kaplan, toda njegovo življenje in njegova dejanja so postala drugačna. Apostol se je v njegovem srcu umaknil v kot in v njem se je naselila sebičnost, postal je trd do ljudi, najeti ga niso nikoli pohvalili in tudi skoposti ni mogel več prikriti. Grunti so ga spremenili in pozabil je, da je tudi zanj pisano: "Ne nabirajte si zakladov na zemlji..." — "kjer je namreč tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce".

Spomin na tega moža me je, ob tistem času, ko so si delili mali ljudje, nekdanji tabrharji in težaki, farovske grunte, potrdil v spoznanju, da noben duhovnik zaradi tega ne bo ničesar izgubil, ampak da bo prav zato šele sedaj dobil svoje pravo polige in tisti vinograd, katerega si je sam izbral in se ga namenil obdelovati.

Nič drugega nisem hotel s tem povedati kakor to, da je pet farovskih gruntov zapisovalo temu mojemu župniku drugače živeti in drugače mislili, pa drugače čutiti do ljudi, kakor so živelii nekoč pred dvemi tisočletji kristjani v prvi Cerkvi. O njih

življenju je napisano takole v "Dejanjih apostolov":

"Množica teh, ki so verovali, je bila enega srca in duha; tudi nihče ni govoril, da je kaj tega, kar je imel, njegovega, ampak jim je bilo vse skupno. In z veliko močjo so pričevali apostoli o vstajenju Gospoda Jezusa Kristusa in vsi so bili zelo priljubljeni. Zakaj ni ga bilo ubogega med njimi; kolikor je namreč bilo posestnikov zemljišč ali hiš, so jih prodali in ceno za prodane stvari prinašali ter polagali k nogam apostolov. Delilo se je svakemu, kakor je kdo česa potreboval".

★

Nisem mogel na vsak dopis, ki me je povpraševal o teh rečeh, takoj odgovoriti. Kratko je včasih tako vprašanje, terja pa dolg odgovor in jaz se prav dobro zavzemam, da tako obširnega odgovora, kakor bi bil komu potreben, tudi danes ne bom mogel dati in da se bom moral še večkrat povrniti na ta pogovor. Pa tudi tako preprosto ni mogoče odgovarjati na vsa pisma, kakor je mogoče mislila tovarišica Elizabeta Kopriva. Popisuje mi vzglednega duhovnika iz njene kraja, ki se je držal trdno, in čeprav je bil stalno v zvezi s partizani, ga Nemci niso mogli uničiti. Vrnili se je zopet iz internacije in z vso požrtvovalnostjo pomaga ljudem. In ona želi vedeti, če njenemu dobremu mnenju o duhovnikih nismo nasproti. Mi pa prav gotovo nismo poklicani, da bi izrekali o takih vprašanjih splošne sodbe, vsak človek ima svojo lastno pamet, oči, da gleda, in vest, po kteri živi. In ker imamo prav gotovo na Slovenskem precej takih duhovnikov, kakršen je župnik, ki ga opisuje tovarišica Kopriva, zato nimamo prav nobenega razloga, da bi bili duhovnikom nasproti. Pri tem pa prav tako ne moremo nič drugega kakor samo obsojati tisto duhovščino, ki se je pod vodstvom domobransko-hitlerjanskega škofa Rožmana z vsemi sredstvi borila proti našemu narodu, proti našemu ljudstvu. Za take duhovnike, ki so služili najhujšemu poganstvu — fašizmu — naše ljudstvo nima drugega imena kakor Judeži, Iškarjoti, katerim pa manjka še tista sled vesti, ki je Judeža pripeljal pod drevo, da se je sam sodil.

★

Tovarišica Elizabeta Kopriva je mogoče mislila, da bomo mi presojali dobre in slabe duhovnike po tem, če imajo človeške napake. Ona pravi, da je duhovnik prav tako iz krvi in mesa, kakor vsak drug človek in da je prav tako lahko podvržen slabostim. Gotovo je tako in mi bi rekli tistem, ki jih sodi po človeških napakah — kdor je brez greha, naj prvi vrže kamnen.

So pa večja in težja vprašanja, po katerih bo sodilo ljudstvo, če je duhovnik pravi človek ali je farizej, ki samo hinavsko opravlja dolge molitve. Pomagal si bom pojasniti to vprašanje s pomočjo prilike O usmiljenem Samarijanu. Ko je Jezus vprašal neki učitelj postave: "In kdo je moj bližnji," je nato povzel Jezus be-

Slovenske žene in dekleta gredo v narodnih nošah s zastavo na čelu na grob bazoviških žrtev.

sedo in rekel: "Neki človek je šel od Jeruzalema v Trst in je padel med razbojnike; ti so ga oplenili in mu zadali ranter so odšli in ga pustili na pol mrtvega. Primerilo se je pa, da je šel po tisti poti duhovnik; in ga je videl in šel mimo. Prav tako je tudi levit, ki je prišel na to mesto in ga je videl šel mimo. Ko je pa neki popoten samarijan prišel do njega in ga je videl, se mu je v srcu zasmilil. In pristopil je in vlij v njegova rane olja in vina ter jih obvezal; in posadil ga je na svoje živinče, peljal do gostilnic in zarj poskrbel." Nato pa je Jezus vprašal učitelja postave: "Kateri izmed teh treh, se ti zdi, je bližnji tistemu, ki je padel med razbojnike?" On je dejal: "Tisti, ki mi je izkazal usmiljenje." Jezus mu je rekel: "Pojd in tudi ti tako delaj!"

★

Ta prilika je ram v teh naših dneh še posebno blizu. Nihče ne gre več po poti, da ne bi naletel na človeka, ki je padel med razbojnike, ki so ga oplenili in mu zadali ran. Zgodil se pa, da gre kdo mimo, drugi se pa ustavi ob njem in mu pomaga. Kdo je, ki je padel v teh naših časih razbojniki v roke, ni težko reči. Ni bilo še večje razbojniškega napada, kakor je bil napad fašizma v tej vojni, in žrtev je toliko, da stopaš mimo njih prav z vsakim korakom. In ko smo pobirali semenski krompir, smo se ustavili ob njih. Ko smo govorili: "Poglej požgani dom in požgano vas, kjer nimajo vprežne živine, da bi preoral polje, ne semen, da bi jih vsejali, se nismo obračali vstran od žrtev. In kadar

kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmersnih cenah v HOTELU
"PACIFICO"
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES
Anton Bojanović

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
★
TRELLES 1402 U. T. 59-4104

smo se ustavili ob njih. Kdo so tisti, ki hodili mimo, in kdo so, ki so se ustavili in pomagali bližnjemu. Prav gotovo nismo hoteli s tem reči, da so bili morda duhovni tisti, ki so hodili mimo napol mrtvih, počitnih kmetij in se ni zganilo v njihovem srcu. Ne, prav gotovo ne. Če pa je bil kakduhovnik med tistimi, ki so govorili: "Zakaj bi dajali?" — potem lahko sodimo njen, da je podoben svetopisemskemu duhovniku, ki je bolj ljubil samega sebe, kakor svojega bližnjega. In tudi tisti, ki imel kaj dati, je lahko dal dobro beseda Hotel sem pa s tem samo povedati tistim, ki nas sprašujejo, kakšna je naša sodba duhovnikih, da imajo sami oči, pamet in vest in naj sami sodijo o njih.

(Kmečki glas)

RUSI PODPIRAJO ZADEVO JULIJSKE KRAJINE

Ruski dnevnik "Izvestja" piše, da je edini način rešitve vprašanja Primorske, Istre in Trsta, izročiti to ozemlje, kjer prebivajo Slovenci, Jugoslaviji. Svojo izjavo uteviljuje na izjavi jugoslovanski delegaci v Parizu, da na podlagi "francoske meje" podpiše miru z Italijo in ne odmakne svojih čet z Morganove črte. Člankar ostigosa Anglijo in Združene države.

TRŽAŠKA ZASTAVA

Jugoslovanski delegat na mirovni konferenci v Parizu je predlagal podoborov tržaško zadevo, naj bila zastava Trsta redča z belim znakom v sredi, kakršna imajo v Trstu.

F. HRADILAK

★

FIAMBRERIA — Puesto N° 8
Mercado "LAS MAGDALENAS"
Feo. Beiro 5276 - U. T. 50-6990

TRGOVINA JESTVIN
"JUGOSLOVANSKA ZVEZDA"
Močnik Ivan
SARACHAGA 4800
U. T. 67-6988

RECREO EUROPA

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre. — Prevoz postaja Tigre F.C.C.A. Recrea in nazaj:

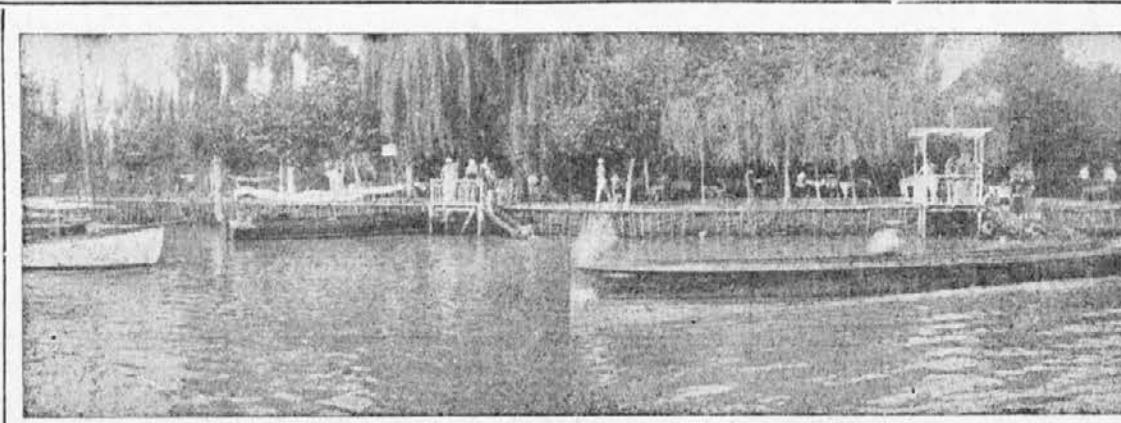
\$ 1.— za otroke \$ 0.50

Lastnika:

BRATA ROVTAR

Río Carapachay

Tigre FCCA. U. T. 749-55

ZLATKO BADEL
Avda. MAIPU 3302, Olivos, FCCA.
SLIVOVICA — PELINKOVAC
VERMOUTH
LICORERIA DESTILERIA
Elaboración de Vinagre

ZENSKEMU ODSEKU "SLOVENSKEGA DOMA" SO DAROVALI ZA POMOČ DOMOVINI SLEDEČI:

Po § 50: Ivan Lestan. Po § 10: Angela Mezgec, Družina Ukmars, Franciška Mišlej. Po § 5: Kristina Makovec, Marija Mavčič, Dobrojevič, Anton Drnavček, Ivan Jerečič, Janez Kralj. V Slovenskem domu naborano § 5,40. Po § 2: Slavko Mermolja, Marjo Tachajian, Ivan Škabar, Anton Rožane, Rohard Rožane, Irma Dobrojevič, Lukrecija Dobrojevič, Anton Kocjan, Po § 3: Valentin Luščak. Po § 1: Francka Kaluža, Jakob Zavrtanik in Andrej Škrbec. Skupaj § 132,40.

V imenu potrebnih v domovini se vsem darovalcem srčno zahvaljujemo in se toplo priporočamo, da še nadalje pomagajo.

Predsednica: Rozina Nanut.

OBISKI GENERALA ILIČA IN NJEGOVIH TOVARIŠEV V NAŠIH DRUŠTVIH

V petek 11. oktobra, na predvečer narodnega praznika "Dia de la raza" je general Ilič s tovariši obiskal Slovenski dom, kjer so mu pripravili zelo lep sprejem, za kar so bili gostje vidno hvaležni.

Drugi dan so naši odlični gostje obiskali Ljudski oder, čigar mladina je priredila njim v čast lepo prireditev in se je bilo zvršalo ogromnega ljudstva, ki je potprežljivo čakalo prihod generala Iliča, ki se je bil radi uradnih zadržkov zakasnel in je došpel šele po polnoči, a kot rečeno, ga je naše ljudstvo vkljub mrzlemu vremenu in na odprttem prostoru zvesto čakalo, kot se spodebi članom in prijateljem delavskega društva Ljudski oder. General Ilič je imel lepe in primerne besede na zbrane, katere je primerjal z našim narodom doma, ki si je z borbo in vstrajnostjo znal priboriti zmago in svobodo.

Tretji dan, to je v nedeljo, pa je general Ilič posestil Jugoslovansko društvo samopomoč Slovencev, kjer je bil istotako gostljubno sprejet od veliko števila zbranih članov in prijateljev društva.

V prih. štev. lista bomo o teh obiskih obširneje pisali, ko bodo pripravljene slike in tekst, za kar more vsako društvo samo poskrbeti.

PRIREDITEV V JUG. DRUŠTVU SAMOPOMOČ SLOVENCEV

Dne 5. oktobra se je vršila napovedana prireditev v Jug. društvu samopomoč Slovencev, ki je bila srednje obiskana, dasi je bil program lep in igra Tri sestre zelo dobro podana. Vsi prisotni so odnesli najboljši vtis ter je pričakovati, da se bo dramski odsek, pod vodstvom A. Berginca, kmalu spet pokazal in nam pokazal kaj lepega na održu in da se bo občinstvo za trud v večjem številu odzvalo.

Iz Cordobe

NOV ODBOR

Odsek Udrženja Svobodne Jugoslavije je imel 11 nov. redni občni zbor na katerem je bil izvoljen sledeči odbor:

Predsednik: Andrej Gregorič; podpredsednik: Josip Jeličič; tajnik: Leonard Bajec; podtajnik: Josip Mesec; blagajnik: Franc Gec; podblagajnik: Edvard Kukanc; tajnik organizacije: Rudolf Vratnik. Odborniki: Karl Gec, Rudolf Mozetič, Josip Kesič, Josip Mozetič in Gregorič. Predgledovalci računov: Stanko Mozetič in Matjaž Brkljačič. Delegat za Alto Gracio: Lojze Gregorič.

ČAJANKA ŽENSKEGA ODSEKA SVOBODNE JUGOSLAVIJE

V prijaznem in obširnem domu našega tovariša Mozetiča so tovarišice Ženskega odseka Svobodne Jugoslavije priredile na nedeljo 29. septembra za mošnjiček najbolj žalostnem dnevu prav veselo zabavo, ki je posebno za ženski del v vsakem oziru imenitno uspela.

Že mesec preje so govorile, sklenile in nas povabile naše slovenske žene na čajanico pri "Regini".

In res kot bi bili brezposlni in že dolgo ne jedli so povabljeni točno ob določeni uri posedli okrog bogato obloženih miz z okusnimi fanealmi, umetno rezljanimi štravbami in še drugimi sladko namazanimi kruhi in pogačami, smo kot mlečnozobi hitro pričeli pospravljeni okusne jedi, pili čaj s citronovim sokom kot delikatne gospodične s fino silveto, se pametno povogarjali, par lepih domačih zapeli in za na meček kar na bogen še malo zapestali. Ker naše ženske niso naročilo več piva kot za potrebo — ženske vidijo to potrebo vedno zelo majhno — smo hitro po dvajseti uri odšli pohlevno za njimi domu.

Izkupiček te čajanice je znašal približno § 73.—, ki bo šel v pomoč potrebnih v Jugoslaviji.

V bodoče bi si še želeli takih in podobnih prijetnih družinskih zabav, samo da bi bile bolj dolge in da bi bilo malo več mokrega, kda bo gotovo poleg utešenja naše velike žeje prineslo tudi več v pomoč našim potrebnim doma.

H. V.

Delavko društvo "Edinost" je tudi priredilo svojo običajno mesečno "milongo" v krasni pemladanski noči v soboto dne 5. oktobra, katera je tudi bila lepo obiskana, le da je bilo opaziti mnogo argentinci, kar vzame značaj slovenske prireditve. Zato moramo skrbiti, da pocenamo priredi-

tve tega društva Slovenci v večjem številu. Delavsko društvo "Edinost" ima mnogo stroškov z izpopolnjevanjem svojih društvenih prostorov in gredo skoro vsi dochodki v te svrhe. Pomoč potrebim v domovini pa je še vedno zelo potrebna, zato upamo, da se bo tudi v ta namen v bodoče kaj ukrenilo.

TRGOVSKI DOM

Kot je znano se je predkratkim ustanovil Trgovski dom, ustanova, ki je za gospodarski razvoj našega izseljenstva preporebna. Imamo več organizacij kulturnega in samopomočnega značaja, a organizacijski gospodarskega značaja, Slovenci v izseljenstvu še nismo imeli.

Trgovski dom je seveda šele v osnutku svojih pravil po katerih bo vsmeril svoje delovanje. Zato tudi do ustanovnega občnega zborna nima polnomočnega in odgovornega odbora, marveč samo pripravljenega. Vendar je ta pripravljeni odbor že koj v začetku pokazal, da ne misli ostati samo pri besedah, kot se je že večkrat v tozadevnih poizkusih zgodilo, marveč resnično ustvariti Trgovski dom, ki bo v službi naših skupnih gospodarskih koristi.

Trgovski dom je najel od našega tovariša Franca Určiča lep departamento v prvem nastropju novo zidane hiše. Ker pa teh prostorov za svoje začetne aktivnosti zamenkat ne rabi, jih je velikodušno ponudil brezplačno Slovenskemu Glasu v svoje uredniške in upravniške potrebe. Še več; Trgovski dom je pripravljen finančno podpreti Slovenski Glas, da se kupi potrebno pohištvo, stroj za naslove in drugo, kar S. G. nujno rabi za svoj razvoj.

Kot za vsako novo reč, ki se pojavi med nami, tako je bil tudi Trgovski dom v principu od vseh z velikim veseljem in odobravljaju sprejet. Niso pa bili vsi enotnega mnenja glede značaja Trgovskega doma. Nekateri so bili mnenja, da bi mogel Trgovski dom služiti predvsem v pomaganju potrebnim v domovini in drugi da bi moral biti bolj socialnega, splošnega značaja in manj trgovskega.

Ustanovitelji Trgovskega doma pa so mnenja, da za pomoč domovini že imamo organizacijo Koordinadora, ki bo samo toliko časa imela pomem obstoja, dokler bo potrebna pomoč domovini ter so v ta namen tudi člani in simpatizantje Trgovskega doma spravili skupaj lepo sveto, ki jo bodo izročili potom Slovenskemu svetu Koordinatoru, medtem ko ima Trgovski dom obstojati dokler bodo živeli slovenski oziroma jugoslovanski izseljenici v Argentini. Tudi so mnenja ustanovitelji Trgovskega doma, da morajo biti člani te organizacije izključno trgovci in industrijalcji, kajti v drugih kulturnih, socialnih in samopomočnih svrhnih že imamo tozadevnne organizacije v katerih se lahko vsak po svojem nagnjenju učlan. Ni pa s tem rečeno, da Trgovski dom nima socialno-gospodarske podlage, baš napisno, ima jo. Med nami sploh ne bi mogla uspevati neka kapitalistična organizacija ali družba, kot so poznane v vseh takozvanih demokratičnih državah, kar med nami, niti med trgovci in industrijalcji, ni

samopašnega mišljenja, kajti naši trgovci in industrijalcji so se razvili v to kar so iz delavskih vrst, kakor se lahko razvije vsak in Trgovski dom mu je pripravljen pomagati, če ima za to potrebno podjetnost in poklic, medtem ko so kapitalistični trutisti dandane ustanove, njih člani nalači vzgojeni za izkoriscanje v danih liberalnih okoliščinah. Proti tem družbam more Trgovski dom postaviti gospodarsko moč svoje lastne organizacije, če hočemo poleg kulturno tudi gospodarsko Slovenci napredovati in biti neodvisni.

Trgovski dom ima v načrtu pomagati gospodarsko podpreti naše izseljenstvo s tem, da z vsemi svojimi močmi podpre zidanje skupnega izseljenskega doma, če bi se za to naša društva zedinila, kot je bila že večkrat izražena želja naših društvenikov, bodisi osebno, na sestankih in tudi v Slovenskem Glasu. Ta dom bi bil središče vsega našega kulturnega, vzgojnega, socialnega, tiskovnega in gospodarskega delovanja.

SESTANEK TRGOVSKEGA DOMA

Preteklo nedeljo se je vršil širši sestanek Trgovskega doma, kateremu je predsedoval tov. Kurinčič. Tovariš Ukmars, ki je tajnik v pripravljenem odboru, je v kratkih jedrnatih besedah povedal pomen in namen Trgovskega doma. "Tukaj smo in tu se moremo boriti za naš obstoj in napredek, kakor najboljše vemo in znamo", je dejal ter podal besedo predsedniku pripravljenega odbora, tov. Klariču, ki je na dramatičen način orisal nerazumevanje nekaterih, kaj je v bistvu smisel Trgovskega doma. Domovina nas kliče in odzvali smo se ji in pomagali kolikor smo mogli. Naši skupni izseljenski interesi nas kličejo, da pomagamo in pomagali smo Slovenskemu glasu s tem, da smo mu ponudili brezplačno razpolago prostore Trgovskega doma in še več smo mu pripravljeni pomagati, da bi se mogel list povoljno razviti, a so našo pomoč zavrnili, če da še nismo ustanovljena organizacija.

Nadalje je tov. Klarič pozival, naj bi se vsak zavedal kaj pravzaprav pomeni Trgovski dom in kakšen more biti značaj katerikoli gospodarske ustanove. Več dejans in manj besed, je reklo.

Vkljub vsemu se je vnela ostra debata glede značaja pravil, ki pa je končala v splošno zadovoljstvo vseh, kaj je tov. Ukmars obrazložil kratko a zelo zanimivo in pomenljivo zgodovino nastanka Trgovskega doma. Sklenilo se je ojačiti pripravljeni odbor, ki bo še enkrat preštudiral pravila ter jih potem porazdelil med zainteresirance, nakar se bo sklical širši sestanek naših trgovcev in industrijalcov na katerem se bo končnoveljavno potrdilo pravila ter izvolilo odbor.

ROJAKI V ROSARIO IN PROV. SANTA FE

Če potrebujete uradne prevode vaših krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial) SAN LORENZO 937 Rosario

INSTITUTO DENTAL MODELO de Especialidades

Director: Dr. M. MUCHNIK

SANTA FE 3511

GOVORI SE SLOVENSKO CENE ZMERNE

U. T. 71-5692

PLANOS — CALCULOS
HORMIGON ARMADO
CONSTRUCCIONES

V. I. O. J. K.

Técnico Constructor
Pedro Moran 5130 - U. T. 50-7186

Popravljena slika s čajanke Jug. društva samopomoč Slovencev

NERAZUMEVANJE

Mnogi naši naročniki se pritožujejo, da je sedaj list predrag in da ga ne misijo radi tega naročiti. Ne vemo kako opravičujejo to stališče. List na osmih straneh, bodisi Pravica ali Slovenski list, je stal \$ 5.—, sedaj ko smo Slovenskemu Glasu dodali še štiri strani in zvišali naročnino na \$ 8.— pa je predrag. Torej bi želeli, da bi znizali list na osem strani in naročnino na pet? Če bo večina tako želela in radi "previsoke" naročnine odklanjala list, bomo prisiljeni želji ugoditi; še več: Edino slovensko glasilo, ki ga imamo, lahko tudi prenehaj izhajati, če izseljenstvo tako želi. Saj list ni kako trgovsko podjetje, ki bi prinašalo osebnih koristi izdajateljev, mar več veliko breme, ki ga v prid skupnosti pri listu doprinašamo in žrtvujemo, brez da bi od tega niti plačo navadnega težaka dožili. Radi tega bi priporočali vsem, ki godrnjajo ali pod katerokoli pretvezo odklanjajo in se ne naročijo na list, dobro premislili gospodarsko stališče lista, ki je popolnoma odvisno od naročnikov in oglaševalcev lista ter se tedaj zavedali svoje dolžnosti. Če bi bili naši v domovini samo toliko pripravljeni žrtvovati za zmago in socialni preobrat Jugoslavije, kot so nekateri in skoro bi rekli večina tukaj — če računamo, da nas je 30.000 v izseljenstvu in jih od tega niti deseti del ni naročenih na naše edino glasilo — potem lahko računamo na našo "veliko zavednost".

Pozivamo Tiskovni odsek Slovenskega Glasa, da sporazumno s Slovenskim svetom, ki je vrhovna oblast našega javnega delovanja v izseljenstvu, nekaj v tem mislu ukrene. Komur se zdi da nima potrebe biti naročnik S. G. — kajti tisto o "previsoki" naročnini so samo izgovori — in nima potrebe podpirati naše izseljenske organizacije, ne čuti potrebe pomagati našemu izmučenemu narodu v domovini, ni potrebno da se smatra Slovencu in morda še "boljšega" "Slovenca kot ostali, ki so se vse življenje žrtvovali za čast in povzdigna našega naroda tu in v domovini.

Za obstoj in napredek Slovenskega Glasa je potrebno, da so mu vsi dosedanji naročniki obej prednjih listov zvesti in da se pridobi listu najmanj še 1000 novih naročnikov, da bo mogel po novem letu tedensko izhajati in če mogoče s to naročnino. Kdor tega ne razumen ali noče razumeti, zavestno ali podzavestno škoduje sebi in naši skupnosti.

PROTESTNO PISMO

Unión Eslava je poslala na generalnega konzula Združenih držav Ameriških ostro protestno noto, ker ni hotel izdati potnega vizuma posebnemu odposlancu slovanskih izseljencev v Argentini, tov. Gondevskemu, ki je bil določen kot delegat na tretji vseslovanski kongres v Združenih državah. Na ta način, pravi poslanica, je prikrajšanih 800.000 Slovanov v Argentini za pridružitev svojega glasu na omenjenem kongresu, katerega geslo je: Doseči mir.

Carta a S. E. el Embajador de Estados Unidos.

De nuestra mayor consideración:

El Comité Eslavo en la Argentina se siente en el deber de expresar a S. E. su más enérgica protesta por haber negado el Consulado General estadounidense la viza-

Corporación Médica "SUIPACHA"

ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI

Directores:

Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán
y Dr. L. V. De La Puente

Sprejem: od 9 — 12; pop. od 15 — 20.
Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.

Govori se Slovenski

S U I P A C H A 2 8

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev

Mladinski Odsek

SIMBRON 5148 — VILLA DEVOTO

v a b i

...NA DRUGO VELIKO ČAJANKO, KINOPREDSTAVO, RAZNE ARTISTIČNE TOČKE IN PLES, KI SE BO VRŠILO, V NEDELJO 20. OKTOBRA ob 16 uri v društvenih prostorih, Simbrón 5148.

S p o r e d :

1. Čaj: Naša dekleta bodo same pripravile pčevivo ter narodnih nošah stregle čaj.
2. Kino: Prizori Chaplina, komični za otroke in razni posnetki iz življenja.
3. Petje: Solospevi, dueti, kvarteti in zbor, pod vodstvom Wenceslava Lazarič.
4. Mešan zbor pod vodstvom tev. Jacopa Krebelja.
5. Presta zabava s plesom na plošči.

★

Rojak in Rojakinje?

Cisti dobiček je namenjen v pomoč sirotam v domovini in kot druga zbirka od 1.500 pesov, katere se je Mladinski odsek G.P.D.S. odločil zbrati skupaj in se tako oddolžiti žrtvam v domovini.

AL MARISCAL TITO

*A mis hermanos los guerrilleros
y guerrilleras yugoslavos.*

Julián Mayo,

¡Salud titanes de granito y acero!
Hermanos míos, y de los hombres libres del mundo entero,
¡Dejad que os salude con un puño en alto,
Oh! Servios, Montenegrinos, Croatas y Eslovenos!

Estáis muy lejos, pero os siento cerca...
...El mismo fuego mi pecho inflama;
La misma estrella llevo en el alma
y el mismo Himno mi sangre canta.

Oh! Si pudiera volar a vuestra vera
a empuñar el fusil del moribundo
y aprender con vosotros el secreto
de crear en el caos un nuevo mundo.

Yo veo crecer la rosa, sobre la sangre del hermano muerto;
Pero también oigo crecer el canto de victoria
sobre las nubes y los picos yermos.

Mas, pronto llega el día; La Gran Aurora.
Ya nace el trigo que alumbró la estrella;
Pregonan vuestro nombre tan rotundo
mil pueblos en las cinco tierras.

Oíd!!! Al soplo ardiente de la lid se expande
El legendario nombre del caudillo recio
Y lo cantan los ecos en las coras
Y lo arrullan las olas en los puertos.

Buenos Aires, 1941.

sión de pasaporte al hermano Gondevsky, delegado del Comité al 3er. Congreso Eslavo Norteamericano.

En esta forma los 800.000 eslavos residentes en la Argentina fueron privados de la posibilidad de juntar su voz a la de millones de descendientes de eslavos, ciudadanos norteamericanos, que se reunieron en dicho Congreso bajo el lema GANAR LA PAZ!

Lamentamos lo sucedido tanto más cuánto que nadie aspira mayormente a la paz, que los pueblos eslavos, martirizados por el incalificable atropello nazi-fascista, y que la medida tomada por las autoridades estadounidenses no puede interpretarse en otra forma que como un esfuerzo para hacer callar la voz de los demócratas eslavos, que se alzan contra el clima de preparación de una tercera contienda mundial por los sectores reaccionarios y filofascistas.

Nos vemos obligados de tomarlo así, pues no hubo razón legal alguna para negar la visación pedida, máxime después de las explicaciones dadas al Sr. Consul General por nuestra nota del 21 de agosto ppdo., cuya copia adjuntamos.

Reciba S. E. nuestros más atentos saludos.

Presidente:
(P. SCHOSTAKOVSKY)
Secretario General:
(A. DRAMAZONEK)

JOYERIA "IGUAZU" de
JUAN KOSLOVIĆ
CREDITOS A SOLA FIRMA
Cangallo 1705, piso I U. T. 38-2164

KROJAČNICA
Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642
U. T. 59-1232

PISMO Z MORJA

Mornarji jugoslovanskega parnika "Aleksander I.", ki so se pred mescem mudili med nami, so poslali Slovenskemu odsecu Svobodne Jugoslavije z visokega morja sldeči pozdrav:

Tovariši in Tovarišice!

Težko nam je opisati radost in veselje ki ga nosimo v srcu ko smo se bratsko srčali z vami tam daleč od naše drage domovine. Vaš sprejem nas je globoko ganil, je še vedno glavni predmet razgovaranja med nami.

Mi smo vedno gojili simpatije za kulturne in organizatorske sposobnosti Vas Slovencev, vendar enodušno priznamo, da si nas iznenadili.

Odhalajoči od Vas nosimo v sebi gornade, da boste vaše velike kulturne, organizatorske in politične sposobnosti postavili v službo našega naroda v Argentini, katerega boste povedli še do večjega uspeha.

Apeliramo na Vas, da vzbudite iskro vedenosti med vsemi izseljenicami, kajti s tem se boste najlepše oddolžili vašim padlom bratom, ki so dali življenje na oltar svobode in napredka ne samo za Slovence, mar več za vse Slovane.

Nam pa bo v posebno čast, da povem vsem našim narodom o Vašem ogromnem kulturnem napredku ter o vseh vaših vrninah s katerimi povzdijujete našo domovino. Ponosni smo na Vas, ker Vas moremo s ponosom celemu svetu prikazati kot naš svetlejši primer našega izseljenstva.

Bratski Vam častitamo k vašim dosežnjim zaviljivim uspehom ter se Vam tem potom najlepše zahvaljujemo za vso srečo, katero smo bili v toliki meri deležni v Vaši sredini.

Sprejmite naše tovariške pozdrave z Smrt fašizmu! — Svoboda narodom!

Posadka parobroda Aleksander

INFUNDIOS SOBRE EL MARISCAL TITO DESMIENTE LA AGRUPACION "YUGOSLAVIA LIBRE"

El comité central de la Agrupación "Yugoslavia Libre" ha dado a publicidad comunicado, referente a ciertos comentarios sobre el mariscal Tito aparecidos en el diario "La Epoca", en el cual manifiesta lo siguiente:

"El Comité Central de la Agrupación "Yugoslavia Libre" repudia y condena oprobio y calumnias vertidas en esta sólita publicación, porque ella carece totalmente de fundamento y solicita a las autoridades argentinas castigo para los que han osado manchar la limpia trayectoria del hombre que supo dirigir a su pueblo por la senda del triunfo y expulsar a los odiados invasores del suelo patrio.

Es evidente que el propósito de estos infundios periodísticos obedece a los planes de los restos de los partidarios de la desaparecida monarquía y no es por casualidad que coincide con las publicaciones de los mijailovichistas y pavelichistas, que las revistas de corte fascista "Zvezda" "Protest" despotican contra el querido mariscal Tito y contra los heroicos pueblos, que bajo el lema de UNION FRATERNIDAD, serbios, croatas, eslovenos, macedónicos, montenegrinos y bosníes y hercegovinos marchan hacia la realización de los ideales por los cuales lucharon y derramaron torrentes de sangre".

CARPINTERIA MECANICA
DE ANTONIO
GREGORIC
MURGUIONDO 1365
U. T. 68-0015

ESPECIALIDAD

Restavracija
A. BENULIČ & FRANČEŠKIN
Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

PISMO SLOVENCA IZ BELGRADA

Neslednje pismo je prejel Fran Husu, katerega mu pise bratranec:

Kakor razvidim iz tvojega pisma vam je že moja mama pisala o tri nečloveški vojni. Nakratko ti bom sedaj tudi jaz napisal iz mojega vojaškega življenja in zmagi nad nacifašizmom. Če bi ti hotel vse popisati, kar sem doživel in prestal pod italijanskim imperijalizmom bi vzelo precej časa. Nas Slovence iz Julisce Krajine so smatrali za manjvrene ter nas uporabljali za nižja dela. Pa je prišel začeljeni dan italijanske kapitulacije; italijanske divizije, ki so se nahajale v Jugoslaviji, so kmalu okusile trde pesti naših partizanov. Deležni so bili strašnih udarcev in porazov; naši partizani so popolnoma razorožili šest italijanskih divizij, okrog 120 tisoč mož, dasi jih je bilo partizanov samo okrog 8 tisoč in še ti slabo oboroženi. Tedaj so spoznali kaj smo Slovenci in se bodo do smrti nas spominjali. Možki in ženske, otroci in sploh vsi so zgrabili za orožje ter se brez ozira na življenje borili za svobodo. A še danes se dobijo, ki bi nas radi prodali in drugi, ki bi radi nas kupili. Ne bo se zgodilo! Naš Tito je dejal: Tujega nočemo, svojega ne damo. In tako je.

Ko je propadla italijanska vojska sem tudi jaz brž šel med partizane. Nahašal sem na siciljskem otoku, kjer sem vse poiskoval, samo umreti ne. Od tam sem šel, kot rečeno, med partizane, kjer sem mnogo pretrpel in nisem nikoli mislil, da je človek toliko vdržen. Vzdržali smo ker smo vedeli za kaj se borimo in kateri je naš cilj. Vedeli smo, da se borimo za pravice delaveca, kmeta, napredne inteligence, za uničenje nacifašizma in za svobodo in za vse kar je poštenega in pravičnega.

Naši guerilski boji so bili drugačni od vodene vojske. Zato je moral imeti partizan jekleno sreco, telesno vzdržljiv, psiholog, delati na lastno odgovornost, moralno mo-

čan in nepodkupljiv itd. Kolikokrat smo bili lačni, umazani, raztrgani, spali pod milim nebom v dežju in snegu, a smo vse prenesli in priborili za kar smo se borili.

Kot ti je znano sem postal častnik a tega čina nisem dosegel v vojaški akademiji, marveč na bojnem polju. Častniške študije dovršujem še sedaj, katero bom v kratkem dovršil ter se postavil s znanjem in izkušnjami v službo domovine. Drugače se ima dobro in sem z vsem zadovoljen.

Pozdrav tebi, vsem vašim ter vsem Slovencem v Južni Ameriki.

Čehovin Jože.

*

Franja Može, ki živi v Thea, prov. Córdoa, je dobila od svoje svakinje sledeče pismo, ki med drugim piše:

Kako je sedaj lepo pri nas, ko dobimo slovenske časopise in se spet sliši prelepa slovenska pesem. Nimate pojma kako je bilo lepo, ko so na 1. maja naši fantje prišli iz gozdov na plan; kresi so zagoreli, zavarte zaplapole; 14 dni nismo delali ter skupno praznovali od vasi do vasi naše veselje in zmago ter pozdravljal naše osvoboditelje. Svobodo imamo, a brez Trsta bi bili kot brez glave. Pripadati hočemo vsi Slovenci k materi Jugoslaviji in če bi se tako ne zgodilo, raje umremo. A to se ne bo zgodilo, kajti pravica more biti na svetu.

Nikoli ne pozabim drugega junija 44 leta. Nemški in italijanski psi so se pripeljali na kamjonih v Dolenjo vas; trčili so s partizani ter enega vjeli, ga grozno mučili in potem ubili. Sajevecovo hišo so zažgali in vse moške, katere so dobili, polovili: R. Zdrolovga, strica Lavrenčevega, K. Strinovga, A. Slugovga, Celeja iz mlina, J. Vidmarja, ki so jih na sred vasi ustrelili ter jih pometali še žive v ogenj, kar so morali njih žene in otroci gledati. Ko so naši partizani za to zločinstvo zvedeli, so jih čakali v zasedi med Gaberkom in Bajto in ko so se divjaki ob 8. uri vračali pro-

ti Štorjam so naenkrat počili strelji. To je bilo grozno, vpitje, kamjoni so goreli, vse križem so ležali mrtvi; 12 živih so naši prijeli, od naših je le eden padel. Zapustili smo vas ter vsi bežali ven, kajti pričakovali smo nemški napad, da nam bodo vse požgali in nas pobili. Živino smo gnali na divaško gmajno ter z vrha hribov gledali, kaj bo. Jaz in najmlajši sva ostala v vasi; ubogi otrok se me je prestrašeno tiho oklepal. Drugo jutro na vse zgoda so divjaki pridrveli v vas ter izpravljali kdo je strešal. Delali smo se da ničesar ne vemo in so nam grozili s smrto. Tega niso storili, kajti v svojih črnih dušah se jim je moralo le zdelo, da so pošteno zaslužili, kar so dobili.

Tontkovo hišo so tudi zažgali in gospodarja v Nemčijo odpeljali; žena mu je od strahu umrla in ko se je vrnil je našel samo še malega sinčka. Tudi Rebec je padel tisti dan. Sajevecova Jakoba so pa naši poslali v krtovo deželo, ki je bil krv izdaje Tontka in še mnogo drugih. Koliko gor, a je prišlo po domačih izdajalcih. Jožeta Hrib iz Sežane so na hrast privezali ter ga grozno mučili. Laha in Jožkotova iz Štorja so nekje pri Občinah umorili.

Uležela sem se tudi drugega kongresa žena v Ljubljani; iz vsake vasi se je udeležila ena ali dve, ki so bile najbolj agilne za OF.

Tu imamo prisvetno društvo "Viharni Gaberk". Imeli smo že štiri prireditve in tudi v druge vasi gremo igrat. Uči nas učitelj. Vprašaš če imamo duhobnika? Seveda ga imamo; naš župnik je zaveden Slovenc in je prebil 5 let v konfinacijski v Italiji. Stanko je bil letos pri prvem sv. obhajilu; smo hlačke je imel nove, vse drugo sem si sposodila; pošlji kaj obutve ča moreš. V Senožečah so že dobili pakete iz Argentine, mi še nismo dobili, a upamo da se ne bo izgubilo, kar ste poslali.

Pozdrave vsem od Mirije in Jožeta.

*

MARIJA CELJ NAD KANALOM

Po treh tednih so dobili v nekem dračju mrtvega domačega župnika, Izidorja Zavadla, starega 37 let. Pogrešali so ga od 15. septembra ko je imel mašo v znani božepotski cerkvi v Mariji Celj ter so ga dobili 8. oktobra. Delal je propagando v nekem katoliškem dnevniku, zakar je bil večkrat opozorjen naj preneha.

Za načrte, betonske preračune in Firma obrnite se do tehničnega

KONSTRUKTORJA

Franca Klanjščeka
HABANA 4321 vogal SANABRIA

Dr. **Hinko Halpern**

Specijalist notranjih bolezni
Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
Carr. Mirtić 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

AVTOPREVOZNO PODJETJE

Anton Blažina

Triunvirato 2700 U. T. 54-0257

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.
Če hočete biti elegantno in dobro obuti,
posetite to trgovino, imeli boste na razpolago veliko izberovo vsakovrstnih čevljev, enot za delo, šport in izlete. —
Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram

DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

PISMO IZ LOZICE PRI ŠT. VIDU NA VIPAVSKEM

Draga Rozalka in vsi v družini!

Po strašnih letih gorja in trpljenja nam so zasijali žarki zlato svobode, za katere pa še moramo še vedno boriti, da dosežemo naše pravice. Kmet in dalevec sta moralna pustiti svoje dnevno orodje ter zgrabiti za orožje in se podati v gozdove in gore od koder sta branila svoj dom in pravice. Vsem tem, ki so odšli med partizane, so odgnali njih družine v taborišča. Misliš so, da bo na ta način ostrashili druge, pa jih niso; partizanska vojska je bila vsak dan večja.

Že leta 1942 v juniju so naredili naši fantje-partizani napad pod Nanosom na Italijane, kjer je padlo 8 Italijanov in Tone Pirčkov in že poprej je padel Jože Vrhovec. Drugi dan so jim Italijani požgali rodne hiše. Namerovali so požgati vso vas, a so se potem premislili ter nam samo dali ukaz, da dva dni ne smemo iz hiš in smo ta čas živeli v smrtnem strahu, nekateri so živčno zboleli, da nas nameravajo s hišami vred zažgati. Vsak dan se je valil črni dim iz te ali one hiše, kjer so sumili, da je kdo pri partizanh ali da simpatizira z njimi. Vkljub temu nismo zgubili poguma, marveč smo se vstajno in kakor smo vedeli in znali borili proti sovražniku. Organizirali smo O. F. in potem Krajveni Narodni Osvobodilni Odor in smo tako imeli našo lastno oblast. Shajali smo se tajno in priejali skupne večerje našim borcem.

V nemškem taborišču v Belsenu nas je bilo 8 iz naši vasi. Bilo je obupno. Povsod smrt. Ze sem se med drugimi tud jaz pripravljala na smrt, ko so nas Anglezi rešili. Vseh nesrečenčev nas je bilo 40.000. Samo naših deklet, ki smo bile skupaj v lagaru, je polovico umrlo.

Delali smo noč in dan za našo svobodo in še delamo, dokler ne bomo popolnoma svobodni ter vsi priključeni k Titovi Jugoslaviji. Jaz sem tajnica Krajevnega Narodnega Osvobodilnega odbora, ter še vedno neporočena in tudi bom, dokler ne izvojujemo popolne zmage. Plača je majhna, oziroma imam samo nagrado za moje delo, a mi bodo že določili, ko bodo razmere boljše. Žrtvujemo se vsi radi, če takto zahteva domovina.

Tončka

KROJACNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJELO KOŠIČ
Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDE
Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

RESTAURACIJA

"PRI ŠKODNIKU"
Kroglešče in Keglišče
Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8395

Krojačnica "Gorica"

Franc Leban
WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

Tovarna Pohištva "LA FAMA"
Štefan Lipičar
Gutenberg 3360 U. T. 50-3036

MIZARSKA DELAVNICA
Izdelava pohištva
IGNAC KOŠER
Guido Spano 655 Munro, F. C. E.

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLACA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-610

Se priporoča rojakom dobro znane
ČEVLJARNICA
L. BRANKOVIC
Morlote 128 La Paternal

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIC
Venta de materiales de construcción
Avda. Feo. Beiró 5671 U. T. 50-5383

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA
JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarreal 1476 U. T. 54-5172

TOVARNA POHIŠTVA
VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0133

ŽELEZO-BETONSKO PODJETJE
Bratov Komel
ZA NACRTNE IN PRERACUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

MERCADO
"Las Magdalenas"
CARNICERIA — RAUBAR
Puestos 21, 24, 25. Avda. Feo. Beiró 5276

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

Nov odbor Udruženja Svob. Jugoslavije, Slovenski odsek

ŽE VSTAJA ZVEZDA

Ko Soča drvi v nižino,
pesmi žalne nje valov,
pišejo nam zgodovino
v skalovje njenih bregov.

Tujec zdaj v moderni dobi,
željan naše je zemlje;
priča tisoči so grobi,
kaj narod je prestal vse.

Zažigal ljubljena nam sela,
divjal nad ljudstvom kakor zver;
njegova bila so načela,
narod vničiti nam cel.

Mati z dejončkom na roki
v mlaki zagrudi se krvi
in oče v starosti visoki
pod udarci zapre oči.

Z gozda četa je junakov
dom braniti prišla svoj,
kot strela s črnih oblakov
vrgla se v sovražni boj.

Rdeča je postala Soča
naše in tuje krvi,
a že vstaja zlata zvezda
nam srečnejših, lepših dni!

F. Lekar.

TISKARNA

Rudolf Živec

Patria 300 Santos Lugares, FCP.

MATERIALES para CONSTRUCCION

MIGUEL M. BRUNO

Juan A. García 3675 U. T. 67-9380
Buenos Aires

CORTINAS ENROLLABLES de MADERA COMPOSTURAS EN GENERAL

CALDERON 2851. Bs. As. U. T. 50-1344

TRGOVINA JESTVIN
"PRIJČE RNICU"
Viktor Černic
CORONEL RAMON LISTA 5650
U. T. 64-1509

Sporočam cenjeni klijenteli,
da se nahaja moja radiotehnična delavnica sedaj v ul.
Cespedes 3783, vogal Avenida Forest (tri cuadre od prejšnjega bivališča). Začasni telefon 54-6864.

Jakob Krebelj.

DRUŠTVE PRIREDITVE

Po sklepu Slovenskega Sveta, bo Slovenski Glas objavljal prireditve, organizirane po društvih in organizacijah:
20. Oktobra Prireditev v G. P. D. S.
26. Oktobra Velika prireditev Lj. odra
27. Oktobra Prireditev Slovenskega Doma v Centro Armenio.
9. Novembra Prireditev U. S. J. v Ljudskem odu.
17. Novembra Prireditve v G.P.D.S.
23. Novembra Prireditve v Ljudskem
31. Decembra Silvestrov Večer v vseh društvih.

PIK-NIK

15. Decembra Pik-Nik Udruženja Slobodna Jugoslavija — Slovenski odbor s vsemi slovenskimi podoborji.

**Dr. A. Kirschbaum
Dra. María Kirschbaum**
DENTISTAS
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-738

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA
Dr. Luis Belcastro 4463
U. T. 67-3621

Ferdinand Cotič

Trgovina z železino
Lope de Vega 2930
U. T. 50-1383

JUGOSLOVANSKA RESTAVRACIJA

"EL ADRIATICO"

M. V U K M A N

Av. Feo. Beiró 5201 U. T. 50-5921

Reinaldo Wasserman

MEDICO
Nazca 2381 U. T. 50-2845

Tienda "La Villa"

PARA COMPRAR MEJOR
LOPE DE VEGA 3186

RESTAURANT

Peter Roje

LORIA 472

Restaurant

"La FLOR de Parque CHACABUCO"
Prostori za družine
Avda. Cobo 1702 U. T. 63-3590

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

Gran Recreo "LLAO-LLAO"

Juan Oberdank

Rio Carapachay U. T. (749) Tigre 0589

Tienda — Mercería — Confecciones

Abraham Binder

Tte. General DONATO ALVAREZ 2180

U. T. 59-0314

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

Krojačnica

LEOPOLD UŠA

Ko ste se odločili, da si naročite oblike obiščete nas. V zalogi imamo veliko izbiro angleškega in domaćega blaga. Obiščite našo krojačnico in Vas bomo v vsakem spremi.

Avda. FRANCISCO BEIRO 5380-82
U. T. 50-4542 VILLA DEVOTO

Z o b o z d r a v n i k a
Era. Samoilovič
Dr. Feliks Galiev
Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

PIZZERIA

Emil Laurenčič

Avda. Feo. Beiró 5315
U. T. 50-3525

SLOVENSKA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389, Buenos Aires

MERCADITO "CHISPAZO"
MILAN ŠIRCA
Lope de Vega 2746

MECANICA v ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos
MOISES GERBIEZ

Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

STAVBENI KOVAC
FRANC ČOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

RADIOTEHNICK
AVGUST COTIĆ

Excelsior 1500 U. T. 757-301
Sáenz Peña, F. C. P.

ZALOGA VINA
FRANC KURINČIČ

Garay 3910 U. T. 61-5384

SLOVENSKA GOSTILNA
FRAN TREBSE

Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

RAZPRODAJA KRUHA
TROBEC GUSTIN

Dovažam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR
MARIJ MEDVEŠEK

Guevara 525 U. T. 54-0621

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

CONFITERIA - ANEXO PANIFICACION
"CABANAS" — Servicios de LUNCH

Lope de Vega 2855 U. T. 50-7123

ZIDARSKO PODJETJE
JAKOB LISJAK

F. Bauza 2694 U. T. 64-1509

"ALMACEN"
PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

CASA "SOULET"
Materiales de construcción

Electricidad - Sanitarios - Maderas

Av. F. Beiró 5682. U. T. 64-3288. Bs. As.

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIĆ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.

U. T. 757 - Santos Lugares - 271

BAZAR "DANUBIO"
D. UGLESSICH
Avda. San Martín 2902 U. T. 59-081

Quesería y Fiambres "LA AMERICA"
de Cuero y Fernández
Avda. Feo. Beiró 5399 — U. T. 50-856

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
V MUNRO
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 MUNRO

TRGOVINA JESTVIN
GERMEK JOSIP
Alearaz 5274 U. T. 67-413

MERCERIA Y BOTONERIA
CASA LUISITO
Avda. Feo. Beiró 5599 Bs. As.

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
S. C. MIHELJ
Chacras 3120 U. T. 72-495

PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE
J. TRUDEN in B. TRAMPUŽ
Triunvirato 2901

RESTAVRANT "ČAVEN"
IVAN LEBAN
Lope de Vega 2931 Bs. As.

RESTAVRACIJA
IVANČIČ RUDOLF
Añasco 262

ELEKTRICNE INSTALACIJE
GILDO KLINEC
Morlote 159 U. T. 59-229

KROJAČNICA
CIRIL-PODGORNİK
Tinogasta 520

SLOVENSKI ORKESTE
CARACTEFISTICA "CARLITO"
Bulgaria 4288 U. T. 50-510

KROJAČNICA
J. R. BOŽEGLAV
Triunvirato 2891 U. T. 54-267

RESTAURANT "LAS ROSAS"
Kroglijsče in kegljiče
Cnel. R. Lista 5042 Buenos Aires

FIDEOS FRESCOS
de NATALIO DOMINI
Bazurco 3425 U. T. 50-891

LEOPOLDO ŠKRBEĆ
Estropajos de acero, cap. e inter.
Pje. Valencia 2025 U. T. 69-156

ZIDARSKO PODJETJE
FRANC LEVPUŠČEK
Calderón 3062 U. T. 50-805